

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SONDAGEN DEN 27 FEBRUARI 1916.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖGEMAN

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
ELIN WÄGNER.

UNDER INDIENS HIMMEL.

IV.

På Himalaja — i molnregionen.

Darjeeling.

HIMALAJA I ALL SIN STORSLAGNA SKÖNHET, med sin eviga snö, fyller resenären med en utsäglich ljusning, i all synnerhet om han nyss lämnat Calcutta med dess fuktiga tropiska värme. Färden från Calcutta till Darjeeling är rik på omväxlande, mäktiga naturscenerier, på hvilka man aldrig hinner tröttna.

När tåget anländt till Ghat, ser man Ganges, den heliga floden, hvilkens vatten, om det blott vidröres, saliggör en troende hindu. Floden gör dock ett helt annat intryck på en europé, som befinner sig väl installerad å en bekväm ångare. — Man frågar sig förvånad: "Är det Ganges, den stora, underbara lifgifvande, fillbedda Ganges?"

Anlända till flodens andra strand, fortsatte vi resan med tåg. Sedan vi tagit bergbanan, hvilken slingrar sig i otaliga bukter uppför höjden, fick landskapet den vildaste urskogskaraktär. Träden voro så höga, att det föreföll, som om de ginge direkt in i himmelen, och grenar och blad voro af betydande dimensioner och mycket kraftigare än allt hvad Europa har att uppvisa i den vägen. Och så de lysande blommorna i olika färger, hvilka pryda träden, och de graciösa slingerväxterna, som omslöt stammar och grenar och äfven ibland bildade förtjusande korgar, hvilka hängde

Indisk furstinna i högtidsdräkt.

Näs-smycke af guld.

Intryck från en resa
i Tagores land.

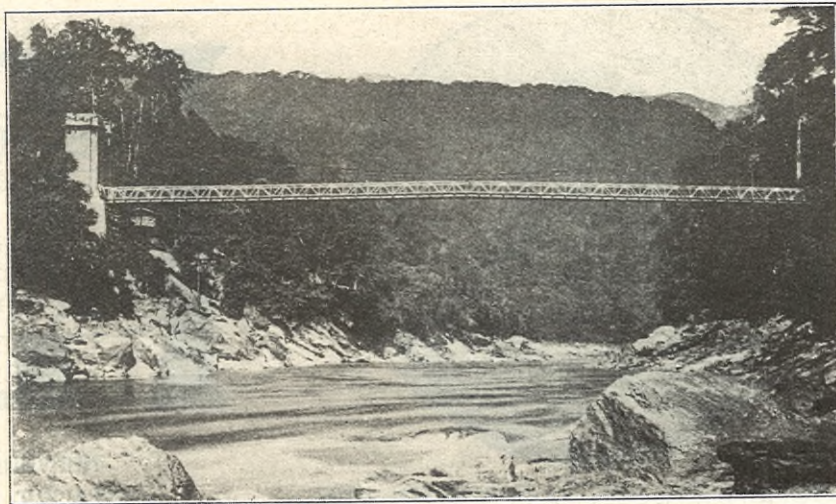
Af Fia Öhman.

Författarinnan gör en utfärd i ryckshaw.

Järnvägen mellan Kalka och Simla.

Järnvägsbro på banan upp till Darjeeling.

ner, här och där, svängande för vinden. Underbarast var dock att plötsligt se Himalajakedjan som en jättelik silfverkam, glänsande i solskenet med dess 30,000 fot höga topp Mont Everest, härlig att skåda, omöjlig att beskriva, gudomlig att minnas.

Darjeeling är en pittoresk liten station. Husen (bungalows) äro omgifna med trädgårdar öfverfyllda af nordiska blommor och befinna sig på de utspringande bergskammarna. Om ögat blickar ut från dem, möter det afgrunden djupt nere, men äfven ibland ett täcke af de tjockaste hvita moln, hvilka komma en att tro att Darjeeling har två himlar, en öfver sig och en under sig. Rakt fram utbreder sig Himalaja-kedjan, hvilken mot affonen lyser eldröd, glänsande som guld. På dagen variera de blå tonerna i många olika skiffningar. Tidigt på morgonen, då solen går upp, äro färgerna våldsamare, det lyser som ville de mäktiga topparna spruta eld och därigenom visa sin kraft. Klimatet är uppfriskande; man andas som om man önskade medtaga något af den välgörande rena bacillfria luften ner till lågländerna, där man ständigt längtar efter svalka.

När man går ute på vägarna eller bäres i bärstol och möter folktyperna på plansen, kan främlingen tro sig vara i Kina; men så befinna vi oss också på gränsen till Tibet, där, liksom i Kina, den mongoliska rasen är härskande.

De breda gula ansiktena skilja sig väsentligt från den indiska rasens. Männerna bära håret i en lång piska på ryggen, de äro klädda i vida rockar med skärp om midjan. Kvinnorna bära äfven rockar, men det som särskildt utmärker dem är de enorma smyckena, prydda med turkoser och andra stenar. Omkring hufvudet bära de kedjor så tjocka som en människoarm, i öronen ringar och andra prydnader så stora som tefat och rundt hufvudet tjocka guldband.

De förefalla också mycket stolta häröfver, ty smyckenas tyngd och storlek bevisa ägarinnans förmögenhet. Det är deras bank som de bära på sig, ty besparingarna om-sättas alltid i smycken.

Ett ohyggligt skönhetsmedel, som kvinnorna begagna sig af, är att gnida in sitt ansikte med kreatursblod. — Detta gör huden rödbrun, och blodet får ej tvättas bort, blott

Gammal kvinna i Simla.

ökas på. Den förhärskande religionen häruppe är Buddhaismen — och Dalai Lamas residens befinner sig ej så långt härifrån.

I klostren, som ligga spridda här och där på de höga bergen i den eviga snön, leva och bo de heliga män, hvilka kallas Mahatma. De föra här ett strängt asketiskt lif och ägna sig åt böner och förböner för folket, öfver hvilket de besitta vidsträckt makt. Genom sin viljekraft kunna de på oändligt afstånd inverka på människor och få dem att utföra olika handlingar, ja, till och med tvinga dem att göra den strängaste bot för begångna synder.

Detta är en art af det indiska klosterlivet. En annan, som står betydligt lägre, är den, att begagna sig af bönekvarnens bekväma hjälp.

Bönekvarnarna likna till formen en rund ugn. Inuti denna äro på en cylinder uppspända otaliga Buddhaisiska heliga språk. En munk eller präst befinner sig alltid utan-

för denna kvarn och vefvar omkring cylindern, och vid hvarje afslutadt språk höres ett klingande ljud från en klocka, hvilken står i förbindelse med cylindern. Med dessa bönekvarnar arbetas utan uppehåll och anses resultatet inverka saliggörande på folket. Många människor, i synnerhet kvinnor, hafva ofta en bönekvarn i miniatyr med sig, då de gå ut på sina vandringar, eller till och från sitt arbete; ja, ibland äfven under arbetet. I det förra fallet sitter kvarnen på ett skaff, hvilket de svänga med handen. I det andra fallet liknar kvarnen en rund leksaksnurra, hvilken de gifva en kraftig stöt, så att den fortfar att gå rundt, medan arbetet utföres. I bägge fallen anses bönekvarnen utöfva en saliggörande verkan.

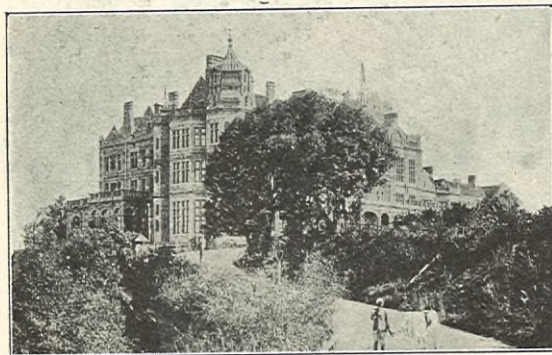
Människorna se i allmänhet nöjda, glada och lyckliga ut, fastän de ofta ej ens hafva ett skjul att sofva i. Man ser dem ibland vid kvällens inbrott hopkrupna i sina togor sofva på vägarne. Marken är då vanligtvis hvit af frost. Kvinnorna ha en särdeles kraftig kroppsbyggnad och de bära de tyngsta bördor. Att svänga upp en väldig koffert på hufvudet, anse de för ett lappri.

Darjeeling är i alla afseenden en förtjusande och intressant vistelseort, ty dess läge och luft äro härliga och folket egendomligt.

Den lilla byn gör ett pittoreskt intryck med sina smala gator, hvilka kantas af butiker, där mångt och mycket frestar turisten. Adla stenar och allehanda kuriosas, fällar och skinn af Himalajas vilda djur, ja, tusende olika föremål, hvilka ägarne truga på den förbigående, genom att reducera prisen till mindre än hälften af hvad de ursprungligen begärt.

Simla.

En annan station mer i norr från Calcutta räknadt, äfven den belägen på Himalaja, har helt olika prägel och heter Simla.

Vice-konungens bostad i Simla.

Wild Flower, lord Kitchners bostad vid Simla.

Prenumerationspris:

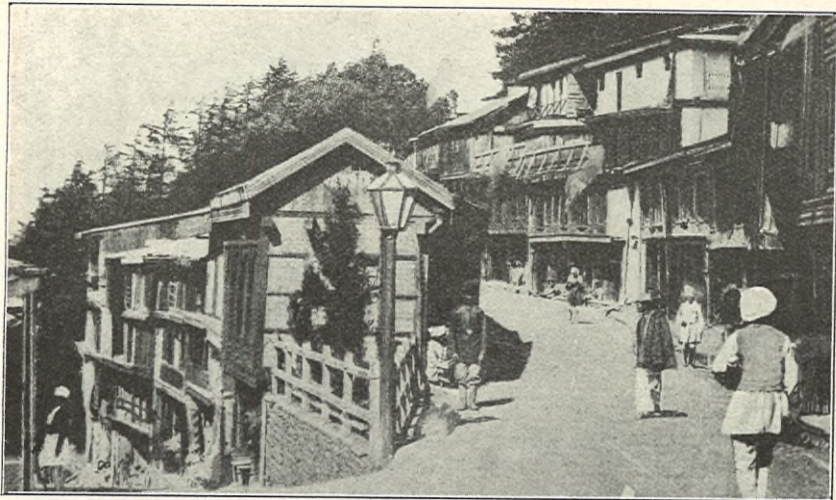
Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 6.50	Helt år.....	Kr. 9.—
Halft år.....	< 3.50	Halft år.....	> 5.—
Kvartal.....	< 1.75	Kvartal.....	> 2.50
Månad.....	< 0.75	Månad.....	> 0.90

Iduns byrå och expedition, Mästersamtelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Högman: Riks 86 60. Allm. 4 02.	Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 86 59. Allm. 43 04.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:		Utländska annonser:	
25 öre efter text.	30 öre å textside.	30 öre efter text.	35 öre å textside.
20 % förhöjning för särsk. begärd plats.		20 % förh. för särsk. begärd plats.	

En smal basargata i Simla.

Folket i Darjeeling, mongolisk ras.

Afståndet dit från Calcutta är betydligt längre än till Darjeeling. Man passerar Benares, Delhi och Kalka, hvarifrån bergbanan tages, och efter 42 timmars resa har man nått Simla. Där tillbringar vicekonungen med sin svit och the Indian Council den varma årstiden. De lämna då det kvävande brännande Delhi för att friska upp sig vid Himalajas snöregioner.

Det är dock blott på afstånd man härifrån ser den väldiga silfverkedjan; man har ej topparne på så nära håll här som i Darjeeling — men luften är härlig. Själva den lilla staden gör ett mycket bisarrt intryck, byggd som den är på en sluttning. De smala gatorna med sina lustiga butiker slingra sig framåt, då och då afbrutna af höga trappor, som föra uppåt och nedåt. De europeiska bostäderna ligga i en annan del af staden och man ser där stora vackra bungalows, omgifna af ljufliga trädgårdar med doftande blommor. Priset tages dock af "The Royal Lodge", vicekonungens bostad. Den är belägen å en höjd, hvarifrån man kan öfverblicka det mest storslagna panorama. Dalar och höjder omväxla i det oändliga, långt bort begränsade af den majestätiska Himalajakedjan, lysande i mångfaldiga nyanser.

För den som önskar bo på hotell äger Simla många ypperliga sådana att välja mellan. Både Grand Hotell och Hotell Cecil, isynnerhet det senare, kommer en

att tro, att man befinner sig i ett lyxhotell vid Rivieran eller någon annan fashionabel plats. Matsal och salonger ha kolossala dimensioner med praktfull utrustning, och de äro öfverfyllda med elegant publik, ty säsongen i Simla är liflig, ehuru kort.

Folket häruppe är krafligt. Deras dräkt består hos männen af blus och benkläder,

trädde fram, klädd i en lysande dräkt, bärande ett böjdt svärd i handen. En korg med blommor bars fram, hvilka Rajan strödde på geten, men, omedelbart därpå var med ett svärdshugg hufvudet skildt från den stackars getens kropp, och blodet strömmade vid trädets fot. Folket slog nu med tam-tam och trummor och gaf sin hänförelse tillkännas medels underliga ljud. Deras gud var blidkad och för dem skulle nu bättre tider komma.

En längre, men äfven i alla afseenden angenäm utflykt var vår färd till Narkanda, en håll- och hviloplats på vägen till Tibet. Alla deltagarne färdades till häst, hästskötarne (siges) sprungo bredvid och tätt bakom kommo mindre ponnies, lastade med vårt bagage och vår matsäck.

Vi passerade de mest pittoreska utsprång och sligar, tills vi kommo till Mahasu. Här hade Lord Kitchner uppfört ett präktigt residens, hvilket han kallade "Wild Flower" och där han vistades under sin sejour i Simla. En högtidlig granskog omgaf "Wild Flower" och snötopparne skymtade fram mellan stammarna.

Ehuru det var frestande att stanna längre på denna idylliska plats, måste vi dock rida vidare för att komma till vårt nästa hvilställe, innan mörkrets inbrott.

Hvilken härlig ridtur! Ibland voro vi högt uppe på en bergstopp och skådade vida om-

Hur man färdas i Simla.

kvinnornas är för oss européer, mer ovanlig — ty den utgöres af tätt åtsittande benkläder i brokiga färger, samt korta jackor, hopknäppta med stora smycken.

I näsan bära de en guldspik, borrad genom ena näsvingen, till lecken på att de äro gifta. Dessutom en väldig ring prydd med dinglande stenar; denna ring är ibland så stor, att den når fram till örat. Från näsan hänger äfven ned öfver munnen ett väl arbetadt aflångt guldsmycke, hvilket utgör kvinnornas stollhet.

I Simla finnas inga åkdon: man rider, promenerar och färdas omkring på de branta vägarne i ryckshaw, ett fordon, som vanligtvis drages af två män framför och en eller två män bakom, och det bär af med svindlande fart utför backarne. Äfven uppför går det raskt, ehuru det kostar springarne stora ansträngningar.

Tiden häruppe ägnas mest åt utflykter, hvar till det finnes många möjligheter. Då man lämnat Simla, kommer man närmare inpå bergstopparne, hvilka utöfva en mystisk lockelse på främlingen.

En dag ägde en stor marknad rum i byn Tara Devi, och då vi ridit dit, syntes en myllrande människomassa församlad däruppe. Männen buro mest hvita logor, men kvinnorna hade öfver sina vanliga dräkter slöjor i regnbågens alla färger. — Marknadens förnämsta nummer bestod af en offerceremoni; traktens Raja skulle nämligen offra en präktig get åt sin gud, som dvaldes i ett träd. Gefen stod fastbunden, beskedligt väntande på den granna Rajan, hvilken

Man med bönekvorn i handen (Darjeeling).

Butankvinna i Darjeeling.

IDUNS KOKBOK

AF

ELISABETH ÖSTMAN.

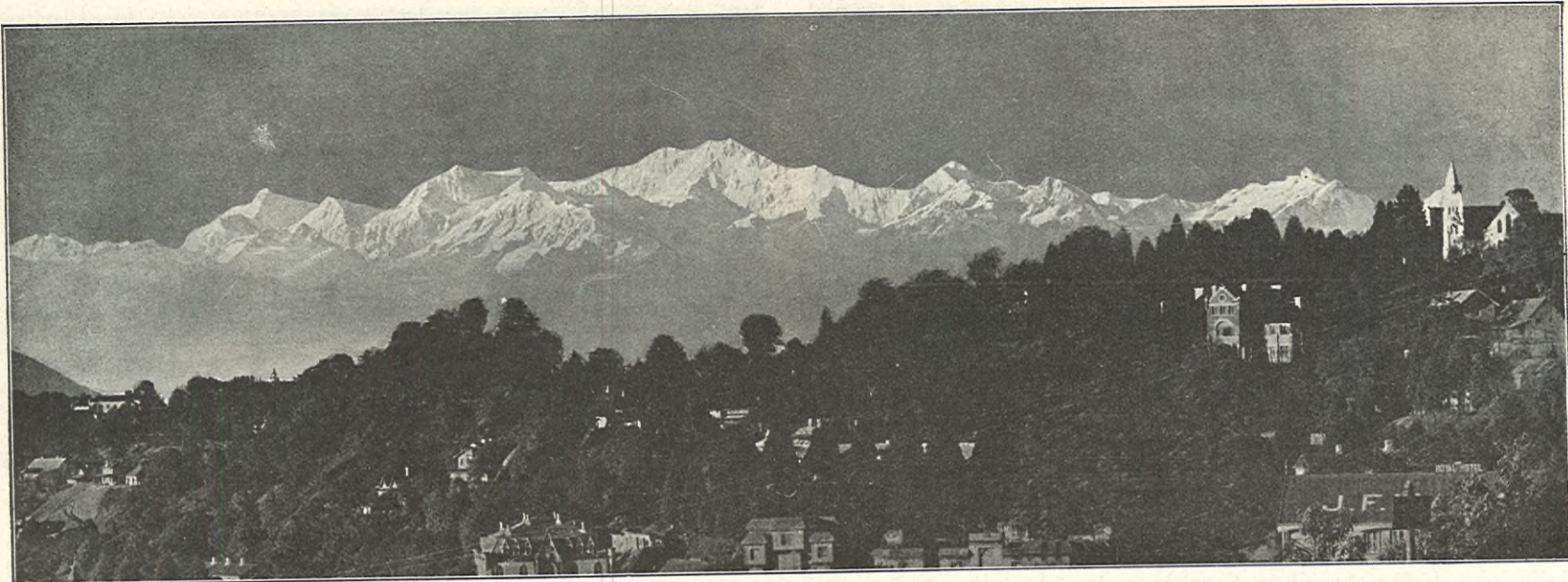
är den bästa kokbok för det svenska hemmet. - - - - -

4:de upplagan under tryckning. 30 tusen ex. Pris Kr. 5: 50 inb.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter: Finare Post-, Skrif-, Kople- och Tryckpapper samt kartong.

Vy öfver Himalaja-kedjan från Darjeeling.

kring, njutande af att se jorden under oss. Ibland voro vi inne i en mörk dyster skog, där fåglar i lysande fjäderskrud höllo middagskonserter och aporna hoppade från gren till gren. Ibland kommo vi in i en lång tunnel, som förde oss genom bergen, och då vi nådde dess öppning sågo vi ut öfver väldiga dalar med sina byar och åkrar. Vi redo fem dagar, gjorde halt vid skuggiga platser, där våra måltider intogos; nattlogis erhöilo vi i de bekväma små hus (Dok bungalows), hvilka äro af regeringen särskildt uppförda för resande. I dessa hus finnas flera möblerade rum, hvarf och ett med badrum — dessutom kök, men sängkläder, linne och mat få de resande själfva medföra och deras tjänare iordningställa. Narkanda var en aflägsen liten ort, dit blott de resande begifva sig, hvilka taga vägen till Tibet, eller som önska se en del af Himalaja helt nära. Framkomna till Narkanda erforo vi en isande kyla, som nedströmmade från de snöbeckta topparne, hvilka liksom en halfcirkel omgäfvor vår bungalow. De tycktes öfvervåldigande i sitt majestät; stundom var deras eviga snö bländhvitt, och antog sedan otaliga nyanser allteftersom solen skymdes af molnen. Äfven deras form förändrade sig, beroende på skuggornas lek. — Mest imponerande var dock anblicken i månskenet, ty då föreföll det som om en blågrön slöja, inväfd med oräkneliga gnistrande diamanter, vore kastad däröfver. Och nattens stillhet framkallade den andakt, som blott det högsta naturskådespel kan åstadkomma.

Efter några dagars hvila och förströelse återvände vi till det lifliga, glada Simla, medförande oförgämliga minnen från det trolska Narkanda.

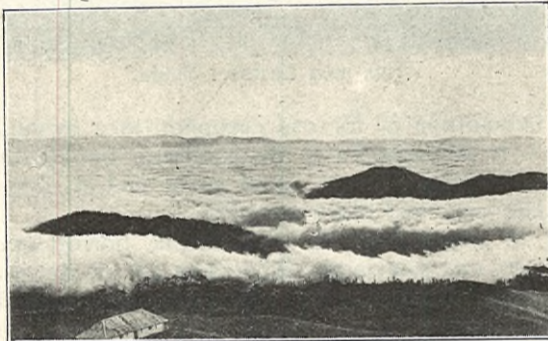

Vägen vi redo från Simla till Narkanda.

Strindbergsminnen.

Hur "Mäster Olofs" författare sökte bevisa, att jorden icke är rund.

TILL DEN BILD AF AUGUST STRINDBERG, som för någon tid sedan tecknades i Idun, kunde ett par detaljer anföras ur professor Schleichs i dagarna af Voss. Zeit. publicerade Strindbergsminnen. Som nära vän till Strindberg deltog prof. Schleich i den intima krets af skandinaver, som hade sitt tillhåll i den kända vinstugan "das schwarze Ferkel" i Neue Wilhelmsstrasse. Den stora beundran för Strindberg, som i

Moln, som se ut som en himmel under oss.

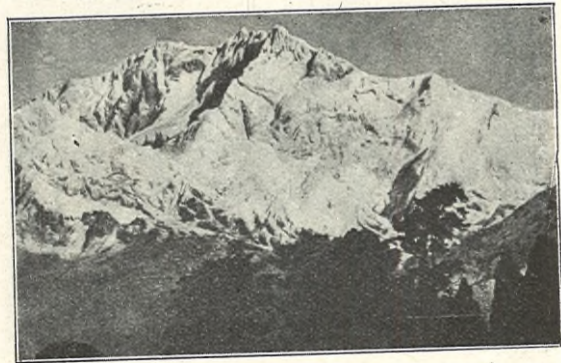
vida kretsar möter en i Tyskland, är hos prof. Schleich parad med varmaste vänskap. Han skrifver bl. a.:

Från första ögonblicket af min bekantskap med Strindberg voro vi dagligen tillsamman bortåt ett år. I mitt laboratorium tillbringade vi mycken tid med kemiska experiment, mikroskopiska undersökningar, fotografiering, måleri och blandning af färger. För alla dessa ting hade vi gemensamma intressen, och på hvarje område hade han egna, ofta ohållbara, men alltid oerhördt intressanta tankar.

I allt hvad vetenskap hette var han ofta rent naivt skeptisk och uppfylld af ett uppfriskande bersärkaraseri mot all auktoritet. Han var helt förargad öfver de enligt hans mening barnsliga bevisen för att jorden är rund. Han förklarade: "Om af ett skepp masterna först komma till synes på öppna sjön, så säger jag dig: på grund af strålradiationen ser man på ett par hundra meter af en påle endast öfversta toppen. Och sådant strunt undervisas i skolorna!" Erich Hartleben var med och så beslöto vi sent en ljus sommarnatt att utföra ett

experiment. Med någon möda inköpte vi af en gammal skurgumma en illa medfaren kvast, och med den gingo vi till panoptikon vid ingången af Friedrichstrasse. Det beslöts att Hartleben skulle bege sig till Leipzigerstrasse och postera sig där med sin kvast, borsten uppåt. Strindberg och jag voro beredda att bringa vetenskapen offret af våra kläders framsida, och lade oss alltså raklänga på gatan att hålla utkik. Men svensken hade gjort upp räkningen utan den preussiska polisen. Knappt lågo vi färdiga för våra iakttagelser, då en konstapel tilltalade oss och med sårande, vår vetenskapliga kvalifikation starkt betvivlande utlåtanden befallde han oss att bege oss i väg, ty här vore inget natthärbärge. Uppbjudande hela vår argumentation som vetenskapsmän lyckades vi slutligen upplysa honom om vikten af vårt experiment, och det är helt visst ett rörande bevis på den vetenskapliga andan hos vår poliskår, att denna konstapel närapå hade lagt sig ned bredvid oss, för att definitivt göra ett slut på jordens klotform. Men uppgörelsen hade tagit så rundlig tid att den blifvit Erich Hartleben för lång, och han kom nu, pustande och stönande med kvasten i handen, och sade att detta blef i längden tråkigt. Så misslyckades då vårt fina experiment, och vi tviflade vidare på att jorden är rund. —

Ack, hvad upplefde vi ej! Huru härliga voro dessa aftnar i vinstugan "das schwarze Ferkel" i Neue Wilhelmsstrasse! Här träffades Munck, Ola Hansson, Laura Marholm, Hamsun, Dehmel, Pbczybischewski, Scheerhart, Hartleben och många, många andra, också hans senare biograf Adolf Paul. Där hade vi ett diktarhem i klassisk stil. Där sutto vi en kväll tillsamman, Strind-

Kinhunjungas topp på Himalaja.

Pellerins

Grädd- och Växt-Margarin

ersätta det finaste mejerismör.

En afskedssång

af den tyske skalden GUSTAV FALKE,
† 8/2 1916.

När jag dör.

Med röda rosor siren sist min panna,
jag vill gå bort från er, till högtid klädd.
Slån fönstren upp, må stjärneljuset stanna
med vänligt skimmer kring min hvilobädd.

Och så musik! Och medan sänger skalla,
från hand till hand min afskedsbågar
räcks —
och sakta öfver mig ridån må falla
som öfver mogna fält en sommar släcks!
PER LEVIN.

.....
spröda, men kär som ett gammalt minne från
förgångna släkters tid. Längre sedan! Dock
icke längre än att hennes "saga" finnes
kvar, en "saga", som träder fram, när skym-
ningen sänker sig — — och det liksom
fassar och prasslar bland alla de hopade
minnena här på den gamla gården. Medan
tankarna gå tillbaka i tiden, och medan
Britt-Luis "dansar" här i brasskenet på de
gamla, nötta golfstjärnorna, vill jag berätta den
så, som jag hört den sagan:

Det var en gång — — men nej, jag
vill inte tala om den, jag vill spela den. I
den gamla menuetten; i spinettens toner skall
den komma dig till mötes — — —. Tra-
la-la, tra-la-la — —. Golfvet var inte så
nött på den tiden, då Britt-Luis' små fötter
första gången dansade här inne, och tonerna
från spinetten voro rena och klara som flöjt-
toner, då "mor" spelade — — och den
vackra, ståtliga gården badade i solljus,
endast delvis skuggad af ekar, hvilka nu nå
högt upp och vidt ut med sin skugga. Tra-
la-la, tra-la-la — —. Så Britt-Luis' dansar!
Lockarna slänga om det lilla rosiga anle-
tet — — —. Mor vänder sig om: "Så röd
och varm du är, lilla barn, nu få vi väl
sluta". Britt-Luis springer fram och slår
armarna om henne: "Aldrig blir Britt-Luis
trött på att dansa, när kära mor spelar
menuetten, det vet mor, och det är ju Britt-
Luis' egen menuett, har mor sagt, och då
så — den, som hon hört sedan hon var så
liten som så, och, mor, den är ju så vacker,
så vacker: mor, den skall mor spela en gång,
en gång — — när Britt-Luis skall dö, lofva
det, mor, lofva det." De klara, tindrande
ögonen, de röda kinderna, inte tala de om
döden inte, men orden klinga så skärande
in bland allt detta af lycka och af sol: "När
Britt-Luis skall dö, när Britt-Luis skall dö"
— — —.

Allt efter som åren gå blir det inte till
att dansa alla gånger, då mor spelar den
där underbara, kära melodien, som liksom
gått rakt in i ens hjärta, och man kallar
den "barndomsminnet", för mor behöfver
bara slå an de första takterna, så ser man

sig själf som liten — liten, då man liksom
både vaknar och somnar vid toner, som
med tiden taga allt bestämmande form och
färg där inne i ens eget lilla medvetande.
Och när man så fått reda på, att morfar
själf hittat på den, själf spelat den, och en
gång gifvit den åt ens egen mor att spela, så
kunde man ju inte afhålla sig från att bedja,
att få lite del i den, och så fick den bli
Britt-Luis egen. Man ser allt, som ligger
mellan den dagen, och den, som nu är, då
man måste sitta stilla med sybågen mellan
flitiga fingrar, för mor vill inte lifvet bara
skall vara en lek, man måste bli förståndig,
och lära sig annat än — dansa! Men
det hindrar ju inte, att de små fötterna litet
ofäligt röra sig i takt efter musiken, då man
arbetar, och tänk hur ofta man snubblar på
den allt för långa klänningen, då man ibland
glömmer bort att man inte längre är en
liten vildfågel, som får fara och flyga hur
som helst. Inte heller kan man hindra den
känslan att komma öfver en, att de tonerna,
framlockade under kära mors händer, kunna
få en till hvad som helst — — — och till
slut rusar man upp, glömmer både sybåge
och garn, för nu måste man, måste man
krama mor ett tag, där hon sitter och spelar,
men på döden tänker man inte då, ah nej,
bara på lifvet — som börjat att pulsera inom
en på ett så underbart sätt, men än så
länge är lifvet bara det att lefva med mor,
mor, som är så ensam sedan käre far gått
bort, att vara hennes allt, liksom hon är ens
eget på den kära gården under susande
ekar.

Tra-la-la, tra-la-la — — — nu är Britt-
Luis "stor", men har inte så lätt att finna
sig tillrätta med det. Tycker knappast att
det är "en själf" som sitter i den fina ramen
öfver spinetten, dock man måste ju alltid
komma ihåg sin "första bal" hvar gång man
ser på bilden, den blef ju målad strax
därefter, men man tycker att bilden är allde-
les för vacker, det är den nu inte, men det
är bara därför, att man inte är medveten
om hur man ser ut.

Man är egentligen inte just medveten om
något alls, förr än man en gång träffar till-
sammans med "honom", som med sina
mörka, underliga ögon ser rakt igenom en,
och som från första stunden får en sådan
makt öfver en, och han dansar så, att me-
nuetten blir till något helt annat mot förr,
och hvar man går eller hvad man gör, så
ser man de där ögonen framför sig. Man
försöker tala vid mor om "honom", men det
tycker hon inte om — — — "lycksökare,
äfventyrare" kallar hon honom, men man får
i alla fall reda på, att han bara för tillfället
är där i frakten, annars är han mest på
resor i främmande land, där han spelar
både för konungar och andra höga per-
soner, och spela kan han, för när hans
långa smala händer leka bland strängar
eller tangenter, lyssna ju alla i andlös spän-
ning, och det är, som om hjärtat inte finge
rum inom en, det har man då erfarit själf.
Rätt ofta träffar man honom också, och allt
är så förunderligt, man vet inte klart hvad
det är, tills man en dag får ett bref, hur
det kommit, det får man inte reda på, vet
bara, att sedan man funnit det i sitt rum och
läst det en, två, kanske tio gånger, har man
bara ett att göra — — följa honom! Allt,
allt annat försvinner för detta enda. Han
skall stanna med sin vagn på utsatt tid nästa
natt vid korsvägen, bredvid ekdungen, strax
bortom parken — — på väg mot främmande
land! Hela natten ligger man vaken och
upprepar alla de kära orden ur brefvet,
fast det egentligen är rätt mycket där, som
man inte förstår, men ett ser man tydligt, han

berg, en japansk kapten och jag och till-
brakte hela natten med att föredraga våra
vackraste folkvisor, och enhvar täflade om
att hemföra segerpalmen för nationell dik-
tarurkraft.

Där uppenbarade sig en kväll den gamle
Holger Drachmann, förande vid armen en af
de vackraste kvinnor jag sett. Knappt hade
hon kommit in i det öfverfyllda rummet — vi
firade just någon minnesfest — så såg hon
sig omkring och sade: "Hvar är August
Strindberg?" Alla pekade på honom, där han
satt i innersta vrån. Då sträckte hon ut sina
armar och sade: "Strindberg, kom och gif
mig en kyss!" Nu hände något öfverraskan-
de. Den berömde kvinnohataren steg upp
och tog besynnerligt nog med gravitetisk be-
slutsamhet af sig fracken och klef rakt öfver
det med vinglas fullsatta bordet och kysste
damen så länge och eftertryckligt, att
Drachmann tog upp sin klocka och i resig-
nerad ton lakoniskt yttrade: "två minuter!"
Strindberg gick sedan samma väg tillbaka
och påtog sin frack. Ingen kunde förstå
hvarför han befriat sig från den inför detta
hvarken svåra eller oangenäma företag.

Denna natt slutade med att Drachmann,
Strindberg och jag tillsammans gång efter
annan sjöngo Fescas "Reiterlied:"

Die bange Nacht ist nun herum,
Wir reiten still, wir reiten stumm,
Wir reiten ins Verderben!

Drachmann förklarade denna dikt för
Tysklands skönaste och gjorde den intres-
santa anmärkningen, att man i ullandet en-
dast kunde lära tyska genom att läsa
Heine-Lieder, hvarpå Strindberg skarpt sva-
rade: "Naturligtvis! Människor lära känna
mästerverk bäst genom goda kopior. Läs
Goethe, min vän, däri är dock mera tyska,
eller Luther och Bibeln: 'Ja, jag förlåter mina
fiender, men först då jag slagit sönder be-
nen i deras kropp'. Det är Luther-tyska!"

GULLI MALMSTRÖM-OHMANN.

En gammal menuett.

Skiss af TYRA MACFIE.

DÅ DE RÖDA FLAMMORNA FRÅN BRA-
san leka öfver Britt-Luis' solljusa, fagra
anlete; öfver de gula lockarna, som i
tunga ringlar falla ned; öfver den luftiga,
hvita klänningen, ur hvars djupa uringning,
under en rad af små bernstenskulor den fina
halsen och skuldrorna synas, tycker jag all-
deles att det är, som skulle hon bara behöfva
att röra litet på de små händerna, som hvilat
så stillsamt hopknäppta i knät, fatta tag i
klänningens mjuka veck, så att de hvita
strumporna, de små svarfa skorna med de
öfver vristerna korslagda banden bli synliga,
och så stiga fram ur den gamla ovala ramen,
ned på golfvet med ett par små nigningar,
och så börja att dansa, dansa i långsam,
mjuk takt, med sirliga små steg. Dansa,
medan tonerna från den gamla spinetten
under hennes bild här i vår sal, ljuda ut i
höstskymningens tilltagande mörker och det
susar i de åldriga ekarna där nere i parken.

Tänk, att man under stilla tystnad kan för-
nimma liksom underbara, aflägsna, för länge
sedan döda toner — — och jag hviskar för
mig själf: Britt-Luis' menuett, Britt-Luis' me-
nuett! Döda toner, ja, så är det, för det är
länge sedan Britt-Luis fanns till — länge
sedan hennes "menuett" klang fram fulltonigt
och vekt ur spinetten, som nu står kvar här
så osäkert på smala, höga ben, med ledlösa
tangenter, gula af ålder, och med toner så

är ingen "lycksökare", för Britt-Luis hon har ju inget själf. Allt, som finnes, det är ju mors — det är klart, och att mor är "rik och förnäm", det har man ju hört sägas, men Britt-Luis, äger hon annat kanske än sitt eget lilla varma hjärta, bärnstenshalsbandet och guldkorset? Nej, inte en enda smul mera! Men det är ju endast Britt-Luis själf han vill ha!

Männe han fått reda på, hvad mor tänker om honom? Hvarför skulle han annars säga något om, att detta är enda sättet för honom att få lilla söta Britt-Luis' och att de, som inte gilla honom nu, skola göra det, då de få se att Britt-Luis har en egen bestämd vilja och att hon rest med honom! Tänk, tänk, att *han* håller *hennes* kär! Är det att falla! Åh nej, och man gör det ju inte heller, men det är inte mer man begär i hela världen, det förstår man nu, och det är nog detta man gått och tänkt på alla dessa dagar, sedan man såg honom första gången, fast det inte förr än i detta nu gått upp för en, hvarför inte mor och hela det kära hemmet, inte ens den gamla kära melodien varit till samma glädje och lycka som vanligt, utan man sträckt sig framåt mot något helt nytt, något helt annat!

Dagen därpå går man i ständig oro för att det inte skall hinna att bli kväll, men ändå söker man att hålla fiden tillbaka, medan man går från plats till plats, från rum till rum och bara ser, man vill inte ens för sig själf göra reda för hvad det är, men innerst inne *vet* man, att man går där och lager farväl af allt, *allt!* Och så till det allra sista — till *mor!* Åh, mor! som så undrande sett på en mer än en gång under den sista fiden, i dag mer än annars — det har varit så svårt att inte som vanligt slå armarna om hennes hals, tala om allt! Allt ja, men man har ju inte haft något att tala om, bara gått här och "drömt", det är ju bara i dag man *vet* något, och det måste ju ske i "stor hemlighet", och under inflytandet af den där underbara makten, som man känner, måste man ju lyda.

Nej, man kan inte, kan inte svara "ja" på mors fråga, om hon i kväll ska' spela "*barndomsminnet*", som Britt-Luis inte bedt mor spela nu på rätt länge, — visst vill man, men man vågar inte höra den, för den ställer sig liksom hindrande i vägen för allt detta nya, som nu fyller ens själ, därför säger man "*nej, nej!*" Men då mor stoppar täcket om sin flicka, som alla andra kvällar, när hon ligger i sin säng, kramar man mor så hårdt, så, och beder med sin allra mjukaste röst, som mest liknar en lifen snyftning, att mor alltid, *alltid* skall hålla lika mycket af sin egen Britt-Luis.

Sedan dröjer det en hel evighet innan klockan där inne i salen slår elfva slag, och man vågar knappast röra sig i det mörka rummet, sedan man kommit ur sängen — och ens händer darra så, att det är endast med möda man kan knyta hakbanden, sedan man satt på sig den lilla blåa bahytten, som mor sytt! — Mor! Mor! Åh kära lilla mor, kära lilla mor! — — man lutar sig med hopknäppta händer mot dörrposten, men man vågar inte gråta högt, tårarna stanna som i en klump inne i bröstet, medan man lyssnar, ena stunden inåt, åt salen till, som ligger på andra sidan om ens eget rum, — andra stunden utåt, om man skall höra vagnen rulla, där långt borta på vägen, för nu är det snart tid — — men allt är tyst och stilla därute. — —

Nu är det bara att sakta, sakta vrida om låset, smyga på små mjuka skor utför trappan, lika tyst lyfta upp klinkan på ytterdörren och sedan, sedan — — — Tra-la-la-

Leendet.

Det var två människobarn. De gräto en natt i hvarandras famn, de gräto för kärleks skull och de kände en lycka, en sorg utan namn.

Det var två människohjärtan, som fröso, det var en kvinna och man, som funno det varma i lifvet så litet och ville värma hvarann.

Omkring dem och öfver dem strålade stjärnor och hvita vidder af snö. Och kvinnan talade sorgset och sade: "Nu, älskade, ville jag dö."

Omkring dem och öfver dem härskade tystnad inunder stjärnornas glans. Det skälfdes i mannens hand, då han smekte den kvinna, som så var hans.

Det var två människobarn, som sågo och kände sig långt, långt bort. Det öga, som skimrar och skymms af tårar, ser längre än det, som är torrt.

Det var två människors ögon, som sågo så djupt, djupt in i hvarann. Mot mannen log genom tårar en kvinna och emot kvinnan en man.

NILS AUGUST FLODÉN.

Tra-la-la — — — Handen, som redan ligger på låset sjunker sakta ned, ögonen stirra stelt och stort ut i nattens mörker — hvad är det, hvad är det? Tra-la-la-tra-la-la — — *Menuetten, Menuetten!* Mor spelar! Alla barndomsminnena, så de i rask följd glida ut i mörkret! Allt, allt ser man, och man glömmer hvarför man ligger här på knä på golvet — — vet inte hvarför man gråter, bara gråter och hör, hör på tonerna där inifrån — — —

Men nu måste mor sluta, så man kan hinna ut i tid, för så länge hon spelar kan man inte, — — kan man inte gå, men den underbara makten där ute, så den lockar och drager, det sliter i ens själ från två håll.

Där! Man rusar upp, åter ligger handen på låset, för ljudet, som tränger in mellan de andra, är vagnshjulens buller, nu stannar vagnen vid ekdungen, nu *måste* man, och nu har ju också mor hunnit till sista takten! Men då börjar hon om på nytt igen! Så mildt och vekt det tonar ut i natten, och allt af minne och hågkomster, som på nytt drager genom ens själ — — —! Kära, lilla mor, anar hon, att hon aldrig kunnat tänka ut något bättre sätt, för att hjälpa sitt barn i denna svåra stund? Anar hon mer

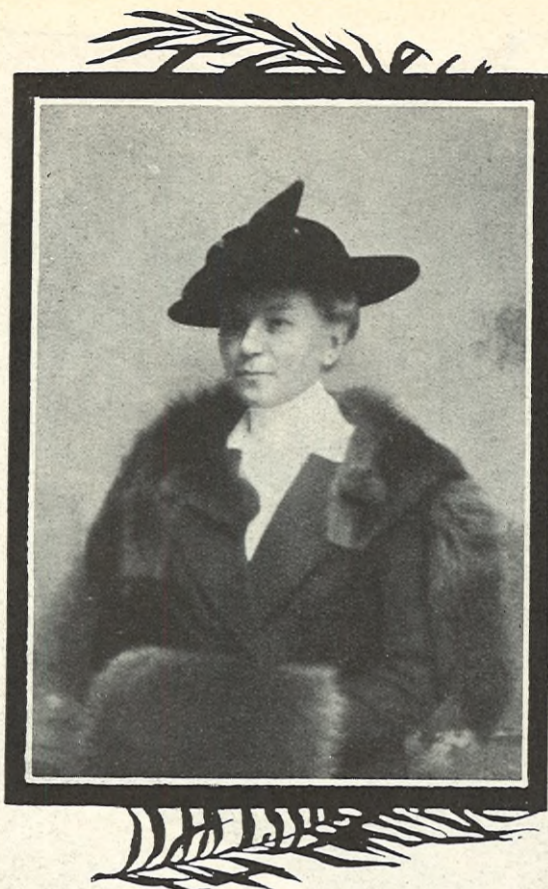
af Britt-Luis' hemlighet än hvad hon visat? Har mor gått här i ångest och oro hon med? Men inte tänker Britt-Luis på det nu, hon kan nästan inte tänka alls, vrider bara sina händer som i stor förtviflan — — — "*Mor, Mor, nu reser han, nu rullar vagnen bort.*" Man vet inte, om man ropar högt, men kanske har man gjort det, för man hör mors hastiga steg närma sig, och det brusar och dånar så underligt rundt omkring och man tycker att man sjunker så djupt, djupt ned — men då man åter kommer till sig igen, ligger man åter i sin säng, med något kallt på sitt hufvud, medan det dunkar och dunkar där inne, och man håller fast i mor, rädd att hon skall gå, och tankarna arbeta och arbeta, för att minnas något, man vet inte hvad!

Hela natten sitter mor kvar, och man känner t. o. m. i de stunder, då man sover, hur hennes händer smekande stryka öfver ens lockar, hör hur hon hviskar ens namn, eller sakta nynnar den gamla melodien, och då får man en känsla af, att man kanske fortfarande är den lilla, lilla Britt-Luis, som dansar inne i salen, men så åter tycker man, att man är den stora Britt-Luis, som — — — men nej, det gör så ondt i hufvudet af att tänka, och så ber man mor lägga mer kallt på hufvudet, för det är så varmt där inne — — — Tra-la-la-tra-la-la — — Så trött och sorgsen tonen är, men det är också sista takten nu — sedan skall spinetten få hvila!

Timmar och stunder glida undan. Från de ljusa klara dagarna har man hastigt kommit öfver på skuggsidan, och skuggan sänker sig allt djupare ned. Mor sitter dag och natt, dag och natt med tårlosa ögon vid Britt-Luis' bädd, ingen kan göra något, allt är försökt, men utan framgång, och det är redan så tyst, så tyst på den gamla gården — — — De sista dagarna har hon mest bara legat stilla, endast då och då slrukit med den smala hvita handen öfver den feberheta pannan, men inte en enda gång har hon orkat se upp på mor, mor, som nu vet, att Britt-Luis inte kan räddas. Mor, som blott har en enda önskan kvar — att Britt-Luis ska' känna igen mor innan hon, — innan hon — — — och mor sitter nu och beder om detta, med händerna knäppta så hårdt, så knogarna hvitna. — — "*Mor — — — lilla mor!*" Ögonen tindra som stjärnor, och fast rösten är så tunn och spröd, som kom den långt bortifrån, är det ändå mors Britt-Luis som talar — — — "*Mor, nu ska' mor spela — — — menuetten — — — för nu ska — — — Britt-Luis dö.*" En döendes bön! Åh, mor vet aldrig hur hon fick styrka att spela den gången, men hon gjorde det, spelade så, som aldrig förr; icke ens så hade hon förmått spela den där natten, då hon försökte rädda sitt barn, den gången hade hon likväl lyckats — delvis!

Nu är mor åter igen inne och på knä vid sängen; ännu är det ljus i blicken, ännu är det mors egen lilla Britt-Luis, som med knappt hörbar röst tackar mor, än en gång kan hon slå sina armar om mors hals — — — Så blir det ett sus som af stora, hvita vingar och Britt-Luis lyftes ur mors famn, och får hvila i en annan, som är större, rikare varmare — — — Efter den stunden spelar mor aldrig mer på spinetten!

Det är bara i ensamma tysta stunder, helst vid brasans flammade sken, som Britt-Luis stiger fram ur sin ram och dansar, dansar i mjuk, vaggande takt, med sirliga små steg, vid tonerna af en gammal spinett!

Gymnastikdirektör Anna Carlström.

I DECEMBER FOREGÅENDE AR AFLED I Paris gymnastikdirektören fröken Anna Carlström, bördig från Malmö. Några dagar senare jordfästes hon i svenska kyrkan i Paris, medan stoffets slutliga grafsättning i fadernejorden skedde i Helsingborg för ett par veckor sedan.

I sexton år har fröken Carlström framgångsrikt utövat gymnastikdirektörsverksamhet i den franska hufvudstaden och därunder förvärfvat sig stora sympatier såväl för sitt arbete som för sina personliga egenskaper. Med de sina i hemlandet siod hon alltid i kärleksfull kontakt, och någon tid före sin bortgång var hon äfven hemma på ett besök. Krigets olyckliga offer manade henne emellertid att resa ut igen för att hjälpa; men döden släckte hennes lif, innan hon i handling fick omsätta sitt ädla uppsåt. "Men det redliga uppsåtet," yttrade bl. a. pastor Eugen Dahlberg i sin dödsbetraktelse, "hör ju mer bland detta som ej kan af fiden härjas, ty det hör evighetens rike till".

Hennes griffefärd i hemstaden blef en gripande högtidlighet. Från när och fjärran hade blommor och kransar anländt, en blomsterrikedom, som mer än många ord talade om att det var en älskad och afhållen syster och dotter, som grafsattes.

Iduns kvinnliga akademi.

MED ANLEDNING AF ATT FRÖKEN Anna Sandström, som inom Idun-akademien representerade den pedagogiska verksamheten, utgår ur akademien genom lottning, riktas härmed en vädjan till vår läsekrets att inkomma med förslag på någon svensk kvinnlig pedagog, som kan anses lämplig att intaga den ledigvordna platsen. Vidare anhåller akademien att våra läsare behagade inkomma med motiveradt förslag till pristagare för 1917, hvare angifves någon svensk kvinna, som kan anses berättigad till hederspriset, 1,000 kronor, för belöande eller främjande af någon förtjänstfull kvinnlig gärning. Förslagen torde adresseras till akademiens sekreterare med. d:r Karolina Widerström, Gamla Kungsholmsbrogatan 19, Stockholm, och insändas ju förr dess hellre, senast före utgången af oktober månad.

Idun

"Obligatoriska hemvårdskurser?"

BLAND DE HITTILLS INKOMNA INläggen i denna fråga utväljas för dagen tre, som delvis uttala motsatta synpunkter. Spaltterna stå alltjämt öppna för korta, sakliga inlägg.

En kvinnoriksdag bör diskutera frågan.

En stor brist i "Moderata Kvinnoförbundets" förslag är, att utbildningen lägges allför teoretiskt. Den praktiska blir ej tillräckligt tillgodosedd. Det är ej stor färdighet i matlagning en afdelning flickor på t. ex. 30 å 35 hinner få under 36 dagar. Och det märkvärdigaste af allt är, att praktisk barnavård anses öfverflödig. Då man vet, hur ofta småbarn misskötas både beträffande mat och vård, och att till följd däraf dödligheten är stor under de första lefnadsåren, så bör väl praktisk barnavård ha en framskjuten plats å programmet.

Dessutom kan t. ex. den blifvande landbrukarehustrun ej vara nöjd med den föreslagna utbildningen. Vi veta hvilken viktig roll, hon spelar i småbrukarehemmet. Det är åt henne vården af höns- och ladugård ofta är anförtrord, ja, det är hon, som skall sparsamt fillvarataga alla den lilla gårdens naturaförmåner. På henne beror rent af det lilla hemmets existens, vore det därför ej skäl att för henne bereddtes tillfälle till inblick i ett landthems skötsel? Men detta mål vinnes ej med mindre än att lämpliga egendomar, t. ex. en del af statens många domäner upplätes till öfningsplatser åt de unga. De styrande finge då tillfälle att i handling visa, att det är någon mening i de vackra ord, som en gång ha uttalats i riksdagen: "På bondens hustru hvilat Sveriges välfärd".

Är för öfrigt ej frågan om "obligatoriska hemvårdskurser" af så stor vikt, att vi kvinnor kunde yrka på en kvinnoriksdag, där alla slags erfarna husmödrar vore representerade?

A. F.

"Minst sex månader, gärna ett år".

Sedan 25 år tillbaka bosatt å samma ort, industri- och stationssamhälle, har jag under denna tid varit i tillfälle att där studera framåtskridande och utveckling. Hågen för huslighet och intresset för skötseln af ett hem tyckes hos de unga flickorna år från år tyvärr bli allt mindre. Därför tror jag, att Moderata Kvinnoförbundets skrivelse till Kgl. Maj:t angående anordnandet af obligatoriska hemvårdskurser af oss kvinnor bör hälsas med odelad glädje och tillfredsställelse. Då dessutom föräldramyndighet i dessa dagar å de flesta håll synes hafva upphört existera, är det ju endast en helt berättigad sak, att staten tar hand om de ungas uppfostran. Hvad beträffar planen för hemvårdskursernas ordnande anser jag mig ej nog kompetent att därom taga till orda. Ber endast såsom ett önskemål få uttala att det hela måtte få så mycket praktisk läggning som möjligt. Äfvenså anser jag den nu föreslagna tiden af 3 månader alldeles för kort, minst 6 månader, gärna 1 år.

FRU ANNA.

Tyska befänkligheter.

DEN KVINNLIGA VARNPLIKTEN ELLER blygsammare uttryckt de obligatoriska hemvårdskurserna ha blifvit en fråga på dagordningen här i landet. Att förslaget lancerats just nu af Moderata kvinnoförbundet torde bero på inflytelser från Tyskland, där saken f. n. mycket diskuteras.

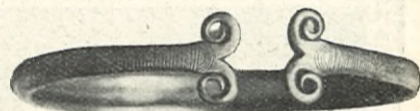
En så framstående auktoritet som doktor Gertrud Bäumer, ordförande i tyska kvinnornas nationalförbund, anser emellertid, enligt hvad hon nyligen förklarar, att de hittills framkomna tyska förslagen utmärka sig för yllighet och dilettantism en anmärkning, som nog ock torde kunna öfverflyttas på det svenska. Kvinnlig värnplikt anser hon vara liktydigt med hvarje kvinnas plikt att verka för samhällets väl utöfver sin uppgift i den slutna familjekretsen. Husmodern måste lära sig att hennes hushållning icke är en privat angelägenhet utan en sak af riksekonomisk betydelse, lära sig att uppfostra sina barn till medborgare och att inse att kvinnan icke blott är ansvar för sitt eget barn men för alla barn.

Hon anser att frågan fordrar en grundlig utredning, och att man icke bör fördärfva saken i allmänhetens ögon genom obefänsamma förslag. Vidare anser hon att den som har ett godt förslag bör först pröfva det vid någon redan befintlig anstalt, ty endast genom experiment kan man samla erfarenheter, nödvändiga för lösningen af en sådan fråga.

Helene Lange har uttalat att hon hoppas, att så länge tanken på ett kvinnligt värnpliktsår ännu är så omogen, den måtte stranda på kostnadsfrågan. Emellertid ansåg hon att man genast kunde fordra hemvårdskurser på ett halfår i anslutning till folkskolorna.

Borde inte Moderata kvinnoförbundet tänka på Gertrud Bäumers uppslag att på experimentell väg få fram en lämplig form för dessa hemvårdskurser? Saken är viktig, och det förefaller i någon mån af skrivelsen till regeringen som om förslagsställarna tagit väl lätt och lekande på saken och icke haft blick för svårigheterna. Visserligen tala de om en utredning, men de ha dock föregripit denna genom de följande detaljerade förslag de framlägga, och som från början klämma in dessa kurser i en bestämd form.

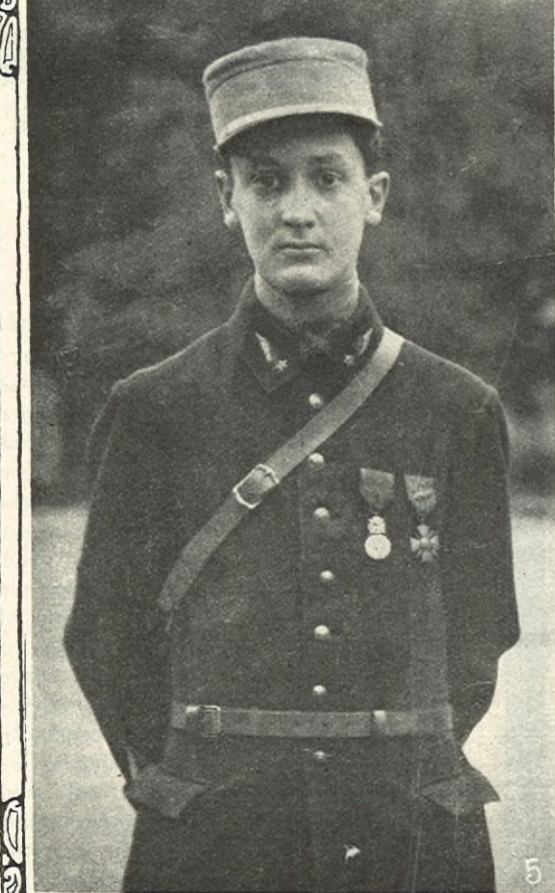
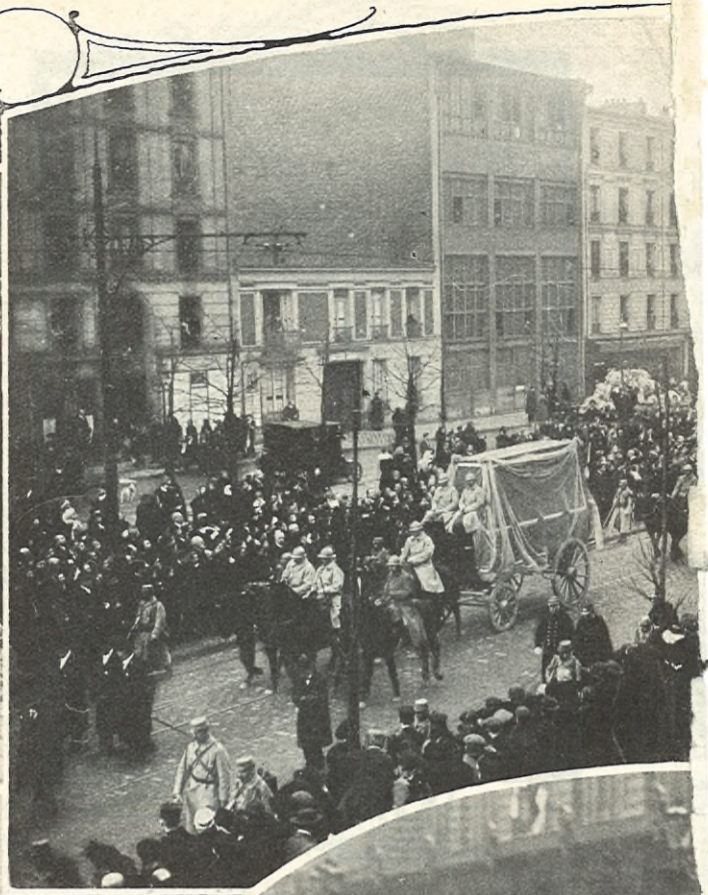
EN INTRESSERAD.

Fornfynden på Sturkö.

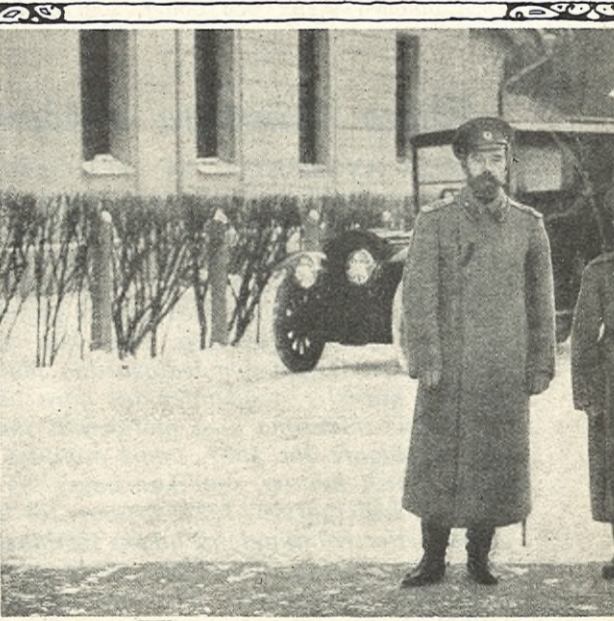
Då RIKSANTIKVARIENS ombud i Blekinge, skriftställaren William Anderson, jämte ombud för Blekinge museum häromdagen besökte Sturkö för att taga i betraktande schaktningsarbetena på platsen för de senaste märkliga bronsfyndena, ett par svärd, gjordes ett nytt märkligt fynd, i det en yngling påträffade liggande i dagen en arming af 23 karats guld, hvilken troligen är samtida med de förut funna bronsvärden. Vidare ha påträffats krukskärfvor från bronsåldern och en skärfva från en stenåldersboplats. Bronsvärden äro med all sannolikhet ett depåfynd, enär inga spår af begravning äro synliga. Den funna guldarringen kommer att öfversändas till riksantikvarien för inlösen af staten.

BILDER TILL

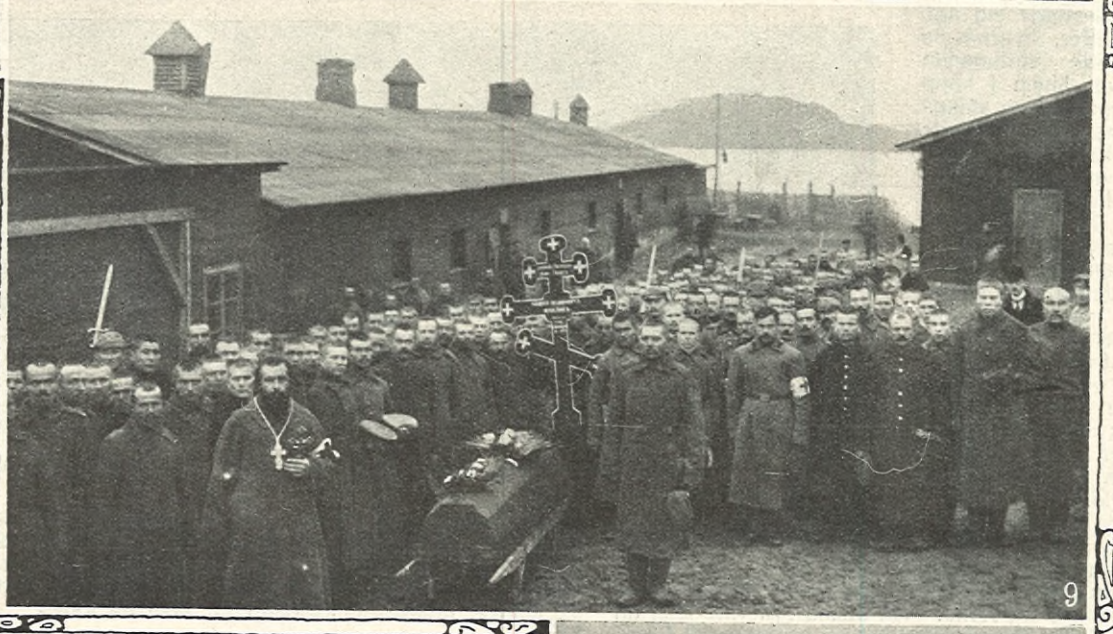
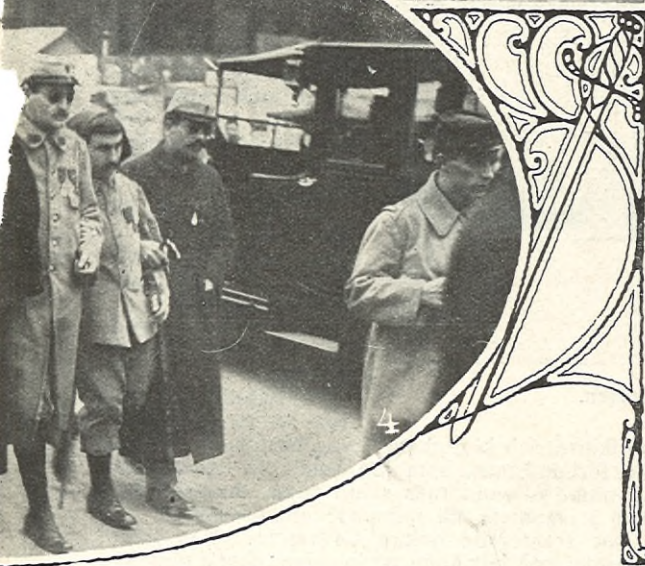

1. General Coissin dekorerar sin son på Invalidhotellets i Paris gård. 2. Begrafning af offren från det senaste zeppelinanfallet på Paris. Likprocessionen passerar Boulevard Belleville. 3. Tyska soldater, som erhålla inkvartering på en serbisk bondgård. 4. En grupp blinda franska

soldater, som dekorerats. 5. En ung fransk aviatiker, hvilken fem gånger i spaningssyfte flugit öfver de tyska ställningarna. 6. Ungdom öfverlämnande kärleksgåfvor i ett reservlasarett i Berlin. 7. Rysslands tsar och tronföljare utanför det ryska högkvarteret. 8. Frivilliga sjuksköt-

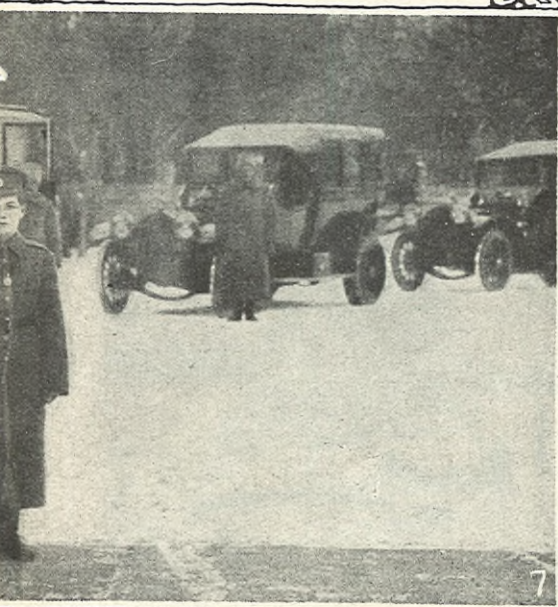

KRIGSKRÖNIKAN

kor instrueras af öfverläkaren vid ett af Berlins eservlasarett. 9. Begrafning af en i ett tyskt ångläger afliden rysk fånge. 10. General P. Markow, generaladjutant hos konungen af Bulgarien. 11. Eduard Künast, en skolgosse i Wien, vilken på lediga stunder med sitt fiolspel på

gator och gårdar insamlat 3,600 kronor till sina sårade landsmäns förmån. — 1, 3, 4, 5 M. Rol. 3, 9, 10, 11 Berliner Ill. Gesellschaft. 6, 8 Gebr. Hæckel foto.

Den lille trumpetaren.

Novell af HOLGER JOHANSON.

(Forts. o. slut.)

— TYST I LEDET, SKREK LÖJTNANT GUILLON.
— Jag kastar mig på magen i dammet. Det kan inte fan hålla på att gå längre, tänkte Lagarde.

Ett skott hördes, ännu ett, en hel salva. Det blef märkbart dödstyst bland soldaterna. Man kommenderade halt i samma ögonblick som en kavalleripatrull kom ridande i sporrsträck öfver fälten. Den afgaf en rapport till öfversten.

Lagarde hade återtagit sitt gevär. Han hade glömt fröfheten och försten och lyssnade liksom de andra hvarifrån skotten kommo.

Jans hjärta tickade ovanligt hårdt. Han nöp Lagarde i armen, pekade och sade:

— Där är dom, där borta.

De störrade framåt såsom intresserade åskådare till ett spännande skådespel, som skulle till att upprulla sig framför dem.

Men de blefvo störra, bringade till verklighet af kommandoropen:

— Spridd skyttelinje, och framåt marsch!

Lagarde satte benen viljelöst och mekaniskt i rörelse, tog sats öfver ett dike, men på grund af sin fröfhet och stora stoffhydda föll han på näsan däri.

Jean kunde inte låta bli att skratta. Han sprang flinande till undsättning, drog mödosamt upp den stora kolossen, som kraflade sig upp på fötter, hvarpå de fortsatte springande för att hinna i kapp de andra. Jean slängde härunder följande kanske icke alltför komplimenterande ord till Lagarde:

— Ni hoppar precis som en kråka.

Lagarde kunde emellertid inte svara. Han var alltför andtruten att kunna hväsa fram så mycket som ett ord en gång.

De hade väl ryckt fram ett par hundra meter, då de fingo kasta sig ner, färdiga till eld.

Den lille trumpetaren hade trumpeteten i beredskap. Han väntade ifrigt att få höra kulorna hvissla och se striden i full gång. Han kunde nästan iakttaga på långt afstånd ett otydligt band, som rörde sig sakta. Vid denna syn ville han, att man skulle kommendera honom att blåsa till framryckning, så man kunde klappa om dem där borta. Han spände sina muskler, sitt bröst, färdig att ge en stållig signal, ett trumpetande, som skulle sätta hela kompaniet i en kraftig rörelse fram mot fienden, en maning, som skulle tvinga hvarje soldat att kämpa för död eller seger.

— Ni hoppar precis som en kråka.

Lagarde kunde emellertid inte svara. Han var alltför andtruten att kunna hväsa fram så mycket som ett ord en gång.

De hade väl ryckt fram ett par hundra meter, då de fingo kasta sig ner, färdiga till eld.

Den lille trumpetaren hade trumpeteten i beredskap. Han väntade ifrigt att få höra kulorna hvissla och se striden i full gång. Han kunde nästan iakttaga på långt afstånd ett otydligt band, som rörde sig sakta. Vid denna syn ville han, att man skulle kommendera honom att blåsa till framryckning, så man kunde klappa om dem där borta. Han spände sina muskler, sitt bröst, färdig att ge en stållig signal, ett trumpetande, som skulle sätta hela kompaniet i en kraftig rörelse fram mot fienden, en maning, som skulle tvinga hvarje soldat att kämpa för död eller seger.

— Ni hoppar precis som en kråka.

Lagarde kunde emellertid inte svara. Han var alltför andtruten att kunna hväsa fram så mycket som ett ord en gång.

De hade väl ryckt fram ett par hundra meter, då de fingo kasta sig ner, färdiga till eld.

Den lille trumpetaren hade trumpeteten i beredskap. Han väntade ifrigt att få höra kulorna hvissla och se striden i full gång. Han kunde nästan iakttaga på långt afstånd ett otydligt band, som rörde sig sakta. Vid denna syn ville han, att man skulle kommendera honom att blåsa till framryckning, så man kunde klappa om dem där borta. Han spände sina muskler, sitt bröst, färdig att ge en stållig signal, ett trumpetande, som skulle sätta hela kompaniet i en kraftig rörelse fram mot fienden, en maning, som skulle tvinga hvarje soldat att kämpa för död eller seger.

— Ni hoppar precis som en kråka.

Lagarde kunde emellertid inte svara. Han var alltför andtruten att kunna hväsa fram så mycket som ett ord en gång.

De hade väl ryckt fram ett par hundra meter, då de fingo kasta sig ner, färdiga till eld.

Den lille trumpetaren hade trumpeteten i beredskap. Han väntade ifrigt att få höra kulorna hvissla och se striden i full gång. Han kunde nästan iakttaga på långt afstånd ett otydligt band, som rörde sig sakta. Vid denna syn ville han, att man skulle kommendera honom att blåsa till framryckning, så man kunde klappa om dem där borta. Han spände sina muskler, sitt bröst, färdig att ge en stållig signal, ett trumpetande, som skulle sätta hela kompaniet i en kraftig rörelse fram mot fienden, en maning, som skulle tvinga hvarje soldat att kämpa för död eller seger.

— Ni hoppar precis som en kråka.

Lagarde kunde emellertid inte svara. Han var alltför andtruten att kunna hväsa fram så mycket som ett ord en gång.

De hade väl ryckt fram ett par hundra meter, då de fingo kasta sig ner, färdiga till eld.

Den lille trumpetaren hade trumpeteten i beredskap. Han väntade ifrigt att få höra kulorna hvissla och se striden i full gång. Han kunde nästan iakttaga på långt afstånd ett otydligt band, som rörde sig sakta. Vid denna syn ville han, att man skulle kommendera honom att blåsa till framryckning, så man kunde klappa om dem där borta. Han spände sina muskler, sitt bröst, färdig att ge en stållig signal, ett trumpetande, som skulle sätta hela kompaniet i en kraftig rörelse fram mot fienden, en maning, som skulle tvinga hvarje soldat att kämpa för död eller seger.

— Ni hoppar precis som en kråka.

Lagarde kunde emellertid inte svara. Han var alltför andtruten att kunna hväsa fram så mycket som ett ord en gång.

De hade väl ryckt fram ett par hundra meter, då de fingo kasta sig ner, färdiga till eld.

Den lille trumpetaren hade trumpeteten i beredskap. Han väntade ifrigt att få höra kulorna hvissla och se striden i full gång. Han kunde nästan iakttaga på långt afstånd ett otydligt band, som rörde sig sakta. Vid denna syn ville han, att man skulle kommendera honom att blåsa till framryckning, så man kunde klappa om dem där borta. Han spände sina muskler, sitt bröst, färdig att ge en stållig signal, ett trumpetande, som skulle sätta hela kompaniet i en kraftig rörelse fram mot fienden, en maning, som skulle tvinga hvarje soldat att kämpa för död eller seger.

— Ni hoppar precis som en kråka.

Lagarde kunde emellertid inte svara. Han var alltför andtruten att kunna hväsa fram så mycket som ett ord en gång.

De hade väl ryckt fram ett par hundra meter, då de fingo kasta sig ner, färdiga till eld.

Den lille trumpetaren hade trumpeteten i beredskap. Han väntade ifrigt att få höra kulorna hvissla och se striden i full gång. Han kunde nästan iakttaga på långt afstånd ett otydligt band, som rörde sig sakta. Vid denna syn ville han, att man skulle kommendera honom att blåsa till framryckning, så man kunde klappa om dem där borta. Han spände sina muskler, sitt bröst, färdig att ge en stållig signal, ett trumpetande, som skulle sätta hela kompaniet i en kraftig rörelse fram mot fienden, en maning, som skulle tvinga hvarje soldat att kämpa för död eller seger.

— Ni hoppar precis som en kråka.

Lagarde kunde emellertid inte svara. Han var alltför andtruten att kunna hväsa fram så mycket som ett ord en gång.

De hade väl ryckt fram ett par hundra meter, då de fingo kasta sig ner, färdiga till eld.

Den lille trumpetaren hade trumpeteten i beredskap. Han väntade ifrigt att få höra kulorna hvissla och se striden i full gång. Han kunde nästan iakttaga på långt afstånd ett otydligt band, som rörde sig sakta. Vid denna syn ville han, att man skulle kommendera honom att blåsa till framryckning, så man kunde klappa om dem där borta. Han spände sina muskler, sitt bröst, färdig att ge en stållig signal, ett trumpetande, som skulle sätta hela kompaniet i en kraftig rörelse fram mot fienden, en maning, som skulle tvinga hvarje soldat att kämpa för död eller seger.

— Ni hoppar precis som en kråka.

Lagarde kunde emellertid inte svara. Han var alltför andtruten att kunna hväsa fram så mycket som ett ord en gång.

De hade väl ryckt fram ett par hundra meter, då de fingo kasta sig ner, färdiga till eld.

— Sikte femhundra! Mål gärdsgården! Gif eld! skrek löjtnant Guillon, hvilket repeterades utefter hela skyttelinjen.

Lagarde fumlade med geväret och knäppte instinktivt på hanen. Ett ojämnt smällande af skott som till sist öfvergick till någorlunda jämna salvor, dånade mot hans trumhinnor. Han började känna sig trygg och säker och fann det trefligt att ligga och knäppa af skott. Men det dröjde icke länge förrän han hörde någonting hvina ofvanför sig, såg någonting, som ref upp jorden framför sig och krefsade smuts i hans ansikte, då bleknade Lagarde och började hacka tänder. Han tittade sig hastigt omkring, om någon blifvit träffad, och han varseblef flera, som lågo orörliga med ansiktena begrafda i jorden. Lagarde kände magplågor och väntade, att en kula skulle döda honom.

Plötsligt hörde han någon, som skrek i hans öra:

— Hvarför skjuter ni inte! Är ni rädd?

Han vände sig om och såg Jean stå upprätt bakom honom. Hans ögon voro stora som tefat och pupillerna svarta som sot. Lagarde blickade olycklig och generad på denne lille spjuver, som trots deras belägenhet ännu icke förlorat sitt glada och oförskräckta humör, sitt oförskämda sätt, denna hans odygdspåse och favorit, som skrattade och ropade åt honom med mungiporna uppdragna till örönen:

— Har ni ondt i magen?

Ett häftigt brak skakade luften. Fienden hade

ville träffa honom och lät det vara som det var.

Regementet hade emellertid blifvit bragt till reträtt. Man återtogade under betäckning af en skog i möjligaste ordning och försvann utom synhåll för fienden.

Uppe på kullen stod den lille trumpetaren, rökkindad af ifver och förrytelse. Han blåste och skrek och slängde med armarna.

— Såna feqa stackare! Såna harar! Se nu springer dom som åkerrättor! Lagarde, kom ni, Lagarde! kom, kom, kom!

Så småningom voro de dock försvunna allihop. Han var den enda, som var kvar. Trumpeten hade han låtit falla och den hängde dinglande i tränsarna vid hans sida. Han hörde, huru kulorna hvisslade omkring honom, och han såg framåt fälten, huru fåta kolonner ryckte fram.

Det var väldigt lifvadt att kika på allt detta.

Men plötsligt hörde han, att någonting kom surrande emot honom.

Brumm rumm rm rm, lät det och så smällde det till framför honom. Han föll omkull och kände en stickande smärta i benen.

Han tyckte, att han legat där ofantligt länge. Han undrade, hvad det egentligen var för fel med benen. Han försökte resa sig, vrida sig och titta men det var då aldeles omöjligt.

Det gjorde så sabla ondt, så.

Efter en tid, som han trodde var minst en dag, tassade det bredvid honom. Han skrek till:

— Är det preussare, hva?

— Nehej, du gosse lille. Det är äkta "Franzosen". Nu ska vi ta' och langa opp dej på en bår och bära bort dej, så slipper du vara haj för preussare.

— Haj, sa han, då tror han allt fel. — Säg mig en sak. Hvar är tjugoförsta linjeregementet?

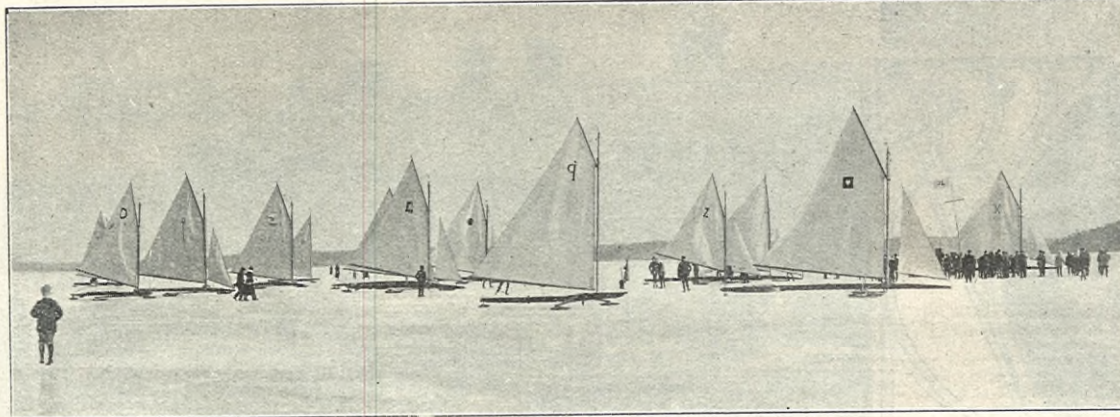
— Vet inte. Tyst nu, bråkstake, ska du få åka.

De lyftade upp bårren på en sjuktrans-

portkärre och klatschade i väg hästen till närmaste förbandspost, som tog hand om honom och på grund af skadornas svåra natur, skickade honom i ambulans till närmaste etappsjukhus.

Där residerade doktor Levasseur. Han hade minsann inte fått ligga på latsidan, denne godmodiga doktor, ty en jämn ström af sårade satte hans läkarekall och skicklighet på hårda prof. Han hade amputerat armar och ben, karfvat ut kulor med en aldrig svikande pliktänsla.

När den lille trumpetaren lades upp på operationsbordet, betraktade han gossens ansikte.

Isjaktklubben Bores kappsegling på Värtan. — Samling för starten.

Stockholms Isjaktklubbs utloftningsjakt, konstruerad af ingenjör Th. Thomas; eröfrade 2:dra priset i sin klass.

Jakten Tärnan, täflingens snabbaste jakt, tillhörande ingenjör E. von Segebaden och seglad af ägaren. — O. Norberg foto.

Han log vänligt vid anblicken af denna ungdom, och han frågade:

— Hur känner du dig, min gosse?

— Åjo vars, det kunde vara sämre, svarade Jean matt.

Och då han undersökt de lemlästade benen, mumlade han och skakade på hufvudet:

— Stackars pojke, en granat har krossat bägge benen på honom.

Och han förundrade sig storligen, att gossen hade sansen kvar. Han klappade honom på hufvudet och sade högt:

— Du är duktig, du.

Därpå kloroformerades Jean af sjuksköterskorna. Doktor Levasseur gjorde ett snabbt snitt rundt bägge benen, vek undan köttet och sågade af dem. Han gjorde det med svidande hjärta, men han måste ju, ty det var nödvändigt. Sedan de förbundit Jean lades han i en säng bredvid de sårade, som i långa rader lågo flämtande och stönande i sina ohyggliga plågor.

Efter några timmar vaknade Jean ur narkosen. Och det första han kände var en förfärlig eld i hela kroppen. Han öppnade sina feberglänsande ögon, såg sig förvirrad om och ropade:

— Hvar är Lagarde? Hvar är tjugoförsta linjeregementet? Jag vill springa dit!

Doktor Levasseur gick fram till honom. Han lade sin hand öfver hans panna, öfver hans ögon och sade:

— Lilla vän, du kan inte springa. Seså, försök nu att sova.

Han stod kvar ända tills den lille trumpetaren somnat, hvarpå han återgick till sitt arbete och sin plikt.

Jean drömde därefter, huru tjocke Lagarde sprang efter honom. De ilade fram öfver slätter, berg och skogar, genom Paris' gator och ut på landet igen. Jean vände sig om och såg den tjocke Lagarde flämta och springa allt hvad hans korta ben förmådde. Han gäckades med honom och ropade:

— Aj aj, Lagarde! Ni hinner ej upp mig! Ni är alltför tjock, ha ha ha!

— Vänta du, Jean, du stora slyngell! Jag ska nog ta dej och ge dej stul!

Så småningom kände Jean, huru hans ben blefvo tunga som bly, och när han vände sig om, såg han att Lagarde hade blifvit stor som en jätte. Och ju oftare han vände sig om, desto större blef Lagarde och desto närmare kom han med långa steg. Han tyckte, att han uppbjöd sina sista krafter för att hoppa öfver stora rep, som blifvit spända framför honom och försökte komma förbi jättebuteljer med etiketter, på hvilka stod Chateau Lafite 1880.

Till slut sjönk han ned utmattad och öfver sig hade han jätten Lagarde, som med en väldig, brinnande cigarrett tänkte bränna honom. Men då skrek Jean till, och drömmen var slut.

Baronessan de Bligny hade anländt till etapp-sjukhuset i automobil. Hon hade tillkännagifvit sin önskan att besöka de sårade och skänka dem några godsaker, som kanske kunde stilla deras plågor.

I hennes släptåg befunno sig äfven några tjänarinnor med korgar fullastade af viner, konfityrer, frukter, bakverk etc.

Baronessan blef mottagen af doktor Levasseur, som beledsagade henne utefter sängraderna och visade henne de sårade soldaterna.

Baronessan beskådade dem allvarlig genom sin lornjett och lät undfalla sig:

— Stackars, stackars människor. Se hit, Marcelle, ge den här mannen lifet frukter och bakelser.

De gingo vidare till hvar och en, och de, som kunde äta, fingo alltid någon godsak.

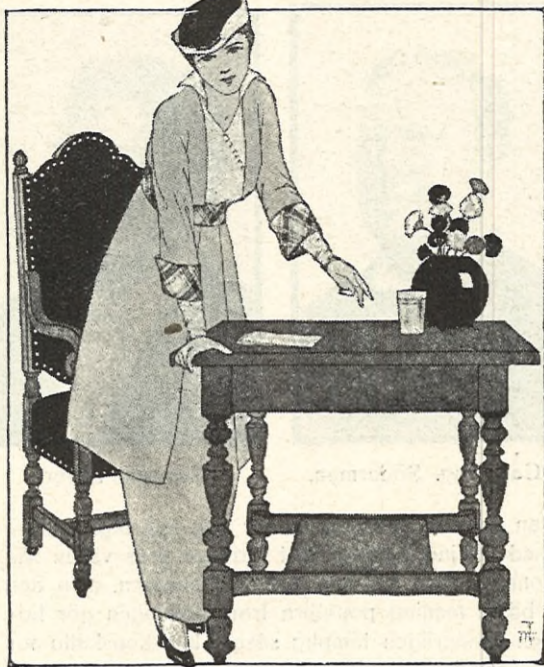
När de kommo fram till den lille trumpetarens säng, stannade doktor Levasseur, grep om baronessans arm och sade:

— Här ligger en duktig gosse, trumpetare vid tjugoförsta linjeregementet. Han har blifvit träffad af en granat, som krossat bägge benen, och nu äro de amputerade. Det duktigaste var dock att han hade sin sans kvar.

— Oh mon Dieu, utbrast baronessan. Kan jag göra någonting för honom, herr doktor?

Doktor Levasseur befraktade gossen, gick hastigt fram till sängen, kände på hans puls, skakade på hufvudet och sade:

— Baronessa! Ni kan inte göra någonting för honom. Den lille trumpetaren är död!

Älskvärdt och näsvist kring dagens »on dit».

ENHVAR SPELAS ALLTJAMT INFÖR EN FULLtalig och gripen publik på Dramatiska teatern, oaktadt tidningarna tuga därmed långt omsorgsfullare än om det gällt att bevara en ödesdiger statshemlighet.

Det berättas man och man emellan historier om hvilken effekt denna symboliska framställning af Lifvet, Döden och Räkenskapen haft på parkettens solida syndare. Det påstås, att man kan peka på fall, då verkningarna varit ännu dagen efter och utlöst i goda gärningar eller inställandet af onda.

När Enhvar vid sin fest undfår dödsvarningen, som endast han hör, slocknar det röda skimret öfver hans rika gästabudsbord, och alltsammans ligger i ett spöklikt grönt ljus, som förvandlar människornas ansikten. I denna underliga belysning ligger väl lifvet under några ögonblick för publiken. Allt det gamla trygga, välbekanta har blifvit främmande, oigenkännligt, det som nyss var väsentligt har skrumpnat till obetydligheter, och begrepp, som aldrig varit annat än ord, resa sig plötsligt som ofrånkomliga verkligheter. Herrskapen på parkett besökas af en sekunds snabb aning om att de hittills spelat med i det stora dramat utan att veta hvad det gällde — De se kanske lifvets verkliga ansikte under en kort minut.

Om ridån ginge upp just då — Men det gör den inte, och publiken får tillfälle att hämta sig igen, man vet ju att det slutar särdeles lyckligt för Enhvar. I den moderna bearbetningen är hans omvändelse förflyttad till det psykologiska planet, det gamla spelets gisselslag äro bortretuscherade, och öfvergången från mörker till ljus, från förtviflan till tro förefaller temligen själffallen och enkel. Allting ordnar sig. Han tror och han är räddad, och ingen antydning förekommer om hur svårt det är att tro. Det tar i själfva verket mycket längre tid för en teaterbesökare att komma fram till biljettluckan i Dramatens vestibul än för Enhvar att vinna inträde i himmelen.

För Stockholms präster — och landsortens — som så talrikt besöka Dramaten i dessa dagar, bör aftonen vara mycket lärorik. De få lära sig, om de inte tänkt på det förut, att människorna den dag i dag måste tagas med mycket enkla, grofva symboler. Det är inte tidningarnas döds-siffror från slagfälten eller ambulansvagnen på deras egna gator, som väcker syndarnas tankar på lifvets flyktighet och dödens visshet. Först då de se ett måladt benrangelt på teatern, slå de sig för pannan: kors, det var sant, jag skall ju dö.

Den tanken ligger nära till hands: Hur gränslöst främmande för tanken på ansvar och död måste

inte människorna lefva, när benranglet och djävulen och grafven griper dem från en scen med det nyas och underbaras hela makt. Annars skulle man ha trott, att människor, som upplevat de sista åren skulle ha sett fasan så in i ögonen i dess moderna skepelse, att medeltida symboler inte skulle bli för dem annat än teater och papp.

Men det är tydligen tvärtom. Det finns säkert något sammanhang mellan »Enhvars» enastående publikframgång och det tids kynne, i hvilken vi lefva. Denna förvirrade tid, som slår sig på nerverna, äfven hos dem, som icke förstå hvaraf olusten härleder sig. Denna tid, som frambringat hjälten på slagfältet, gulaschbaronen, den nya millionären med inbyggd grammofon i sin nya bil, lifsmedelsockraren, aktivisten och de stora recepterna i Dramatiska teaterns kassa.

E. W.

Från scenen och estraden

HVEM KUNDE TRO ATT FRANZ VON SUPPÉS ganska triviala operett »Afrikaresan», som inte ens som ny för ett trettioårigt år sedan slog synnerligen an i Stockholm, nu skulle uppenbara sig i rampljuset igen. Men orsaken får kanske sökas i det faktum, att fröken Kajsa Ranft debuterade i den kvinnliga hufvudrollen. — En debut åtföljes alltid af en viss spänning på båda sidor om rampen, och är debutanten därtill en ungdom samt dotter af vår störste teaterchef, blir händelsen ännu märkligare. För Oscarsteaterns alltid synnerligen välvilliga premiärpublik tedde sig debuten lysande, om man får döma af de bråkande applådsalvorna och det orangeri af älskvärdt gifna blommor, som till sist nästan begrafde kvällens unga försökerska. Det såg nästan ut som om hon inför all denna hyllning skulle ha frågat sig: är artistskapet inte svårare än så?

I själfva verket var fröken Ranfts debut, sedan hon lagt den misslyckade entréen i första akten bakom sig, ganska lofvande. Hon har en vacker, ehuru lifen sopranröst, som hon behandlar väl — dock är mellanregistret ännu mycket svagt — och hon rörde sig otvunget på scenen. Dramatiskt är hon naturligtvis ännu outvecklad, men hon har ju framtiden för sig och alltså äfven goda utsikter att kunna frigöra sig från en besynnerlig skorning, som betydligt störde sångföredraget.

Det muntra operettlynnnet representerades utmärkt af herrar Ringvall och Textorius samt fröken Brogren och fru Grönberg-Röve. Särskildt fröken Brogrens näpna och kända uppenbarelse försonar en med åtskilligt, som är tråkigt och banalt i denna operett.

*

Konsertföreningen bjöd häromkvällen på Johan Svensens symfoni nr 2, b-dur, och Karneval af Anton Dvorak, två muntra och språkande orkesterdikter, som gäfvoro sensationer af vår, sydändsk vår med dess komplement af lifsglädje och stormande älskogslek. Dessutom spelade den danske violinisten Peder Möller Peder Tschaikowskys violinkonsert, d-dur, tydligen ett af exekyrens favoritnummer, ty han utförde det med en förälskelse, som äfven meddelade sin värme till åhörarna. I och för sig är kompositionen hvad man kallar billigt vacker, men under Peder Möllers stråke blir canzonettan en sång af himmelska välljud och finalen ett gnistrande tonfyrverkeri.

*

Jean Sibelius, som skulle kommit hit och dirigeradt sina verk vid Kgl. teaterns tredje symfonikonsert, uteblef till följd af sjukdom, och Armas Järnefelt fick replacera honom på anförarpallen. Så blef det ändå en Sibeliusafton, ehuru den festivas, som eljes kommit att ligga i en personlig hyllning till den finske musikern, nu icke fick taga sig uttryck. Men kanske fanns det bland publiken åtskilliga, som vid det de lyssnade till d-dur-symfoniens ömsom hårda och vilda, ömsom hänryckt sjungande tonböljor, sände den sjuke diktaren i Helsingfors en tacksam och beundrande hälsning ur varma hjärtan.

Och ändå är Sibelius ingen lätt tillgänglig konstnär. Han kan tvärtom vara både fränstötande och gåffull — och han kan trötta genom rent experimentell musik, hvars innebörd är omöjlig att finna. Men å andra sidan skapar han lif, hans musik blir ett troget aftryck af tidens gestalt, af krafternas sammansättning, själarnas lust och vanda, naturens eviga växelspel.

Manuskript och bref

af redaktionell natur torde alltid adresseras till Redaktionen af Idun, ej till någon särskild medlem af densamma.

I den svårtolkade violinkonserten op. 47 utfördes hufvudsämman af en ny ung mästare, Richard Burgin, hvars spel var alltigenom finslipadt och gnistrande; detsamma kan sägas om Armas Järnefelts dirigering af det hela, hvilket också publiken villigt erkände.

*

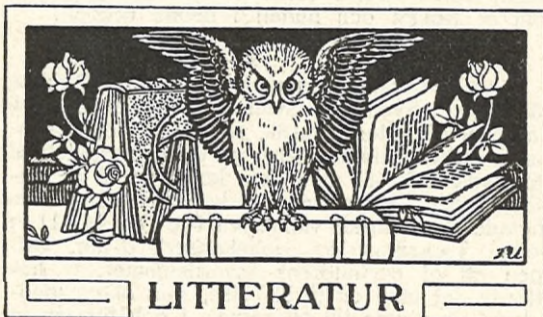
Med endast några dagars mellanrum afledo i Stockholm operasångaren och regissören Carl August Söderman och operasångaren Theodor Hofer. Den förre, en son till vår nationellaste komponist Aug. Söderman, debuterade 1885 å Kungl. teatern som Mefistofeles i Boitos opera af samma namn, och efter några års studieresor i Frankrike och Italien och ett kortare engagemang vid stora teatern i Göteborg, som i början af 90-talet var lyrisk scen, fästes han vid Kungl. operan dels som sångare, dels som regissör. I sjutton år verkade han vid vår främsta sångscen, var flitigt med i den stora operarepertoaren och satte därjämte upp en hel del af de under åren framförda operorna. Efter att ha lämnat operan beklädde han under några år förste regissörbefattningen vid Oscarsteatern. Men allt detta krävande arbete var icke nog för den energiske, talangfulle mannen; han blef också sånglärare och en framstående sådan. Att han nu bröts i sin kraftigaste ålder betyder en afsevärd förlust för vår tondramatiska konst.

Operasångaren Theodor Hofers konstnärliga verksamhet ligger längre tillbaka i tiden. De senaste åren har han tillhört de kända Stockholmsfigurerna, dels genom sitt frappanta yttre, dels genom sitt gemytliga och älskvärda sätt att vara. Bördig från Trier idkade han sångstudier i Hamburg och Italien och har sjungit dels på olika tyska scener dels å härvarande operascen. Hans fack var bassångarens, hvidan uppgifter sådana som kungen i 'Lohengrin', landtgreven i 'Tannhäuser', Hagen i 'Ragnarök' m. fl. tillföllon honom. Men utom sångens konst förstod han också krigets. Sålunda deltog han med utmärkelse i 1870-71 års krig och hedrades därför med den tyska tapperhetsmedaljen.

Hofer var i ett lyckligt äktenskap förenad med en i hufvudstaden välkända sånglärarinnan fru Teckla Hofer.

ARIEL.

Fru Sie Christiernsson, den välkända instruktisen i scenisk skolning, meddelar enligt annons i dagens nummer undervisning åt såväl damer som herrar, hvilka söka inträde vid teatern och åt andra för teatern intresserade. Äfven står hon till tjänst med sin erfarenhet för införande af tal, föreläsningar etc. Se vidare annonsen!

LITTERATUR

Den nya äktenskapslagen. Öfversikt och handbok jämte lagtexter af advokat Georg Stjernstedt. Tidens förlag. Pris 1 kr. 25 öre.

Det alljämt pågående lagstiftningsarbetet tilldrager sig i regel intresse blott inom de fackintresserades krets: juristernas och deras, som omedelbart beröras af de nya lagarna. I fråga om äktenskapslagstiftning finnes ingen sådan inskränkning. Endast för de inbitna ungarlarna torde äktenskapslagen vara fullkomligt ointressant. När den nya lagen förlidet år debatterades inom riksdag och kyrkomöte skrefs och talades det också mycket om densamma, men hur mycket är i behåll af detta skrifveri? Den stora allmänheten vet, att vi hafva en ny äktenskapslag och att den bjuder på åtskilliga förändringar, men mera torde den ej veta.

Man misstager sig troligen icke, att det just är för att afhjälpa detta missförhållande som advokat Stjernstedt i främsta rummet utarbetat of-

Carl Aug. Söderman.

Theodor Hofer.

van angifna redogörelse för den nya lagen. Härmed vill jag på intet sätt förringa dess värde såsom handbok för den praktiske juristen, men den i bästa mening populära framställningen gör boken synnerligen lämplig såsom kunskapskälla för de icke juridiskt bildade.

Mot bakgrunden af förutvarande bestämmelser redogöres för innebörden af den nya trolofningen, för äktenskapshindren, hemskillnad, skilsmässa, ja, för alla de förhållanden, som rättsligen regleras genom lagen. Den som tänker gifva sig får reda på villkoren härför och den som önskar skiljas kan på egen hand fundera ut, om de orsaker han kan åberopa enligt lag äro tillräckliga.

Boken är synnerligen lätläst. Författaren trötter ej med långa citat ur lagberedningens motivering eller andra källor utan anför jämt så mycket som behöfves, för att man skall förstå meningen med de olika bestämmelserna, och dessa blifva lefvande för läsaren därigenom att de hänföras till allmänt kända förhållanden såsom "samvefsäktenskap", "äktenskapslöfte", "slå upp" en förlofning, "Köpenhamnsresor" vid skilsmässa m. m., hvilkas rättsverkningar belysas. Framställningen är objektiv och saklig, på samma gång som författaren gör den intressant genom att nämna de meningsskiljaktigheter, som framkommit under debatten om lagen, och sin personliga åsikt och sina förhoppningar, särskildt i afseende på blifvande praxis vid lagens tillämpning. Man behöfver ej vara rädd att vid läsningen fastna inför juridiska termer och lagspråkets obegripliga ord; de äro "öfversatta".

Uppställningen är redig och klar. Genom kantrubriker, register och hänvisningar till den aftryckta lagtexten underlättas bokens begagnande såsom uppslagsbok.

Det är sällsynt att finna en bok i ett och för sig så torrt ämne som äktenskapslagstiftning, som, på samma gång som den är en juridisk handbok, ej blott är njutbar för de juridiskt obildade, utan helt säkert kommer att af dem läsas med intresse och behållning. Detta har möjliggjorts genom advokat Stjernstedts stora sakkunskap och hans praktiska erfarenhet, hvarigenom lagparagraferna ej framstå endast såsom abstrakta rättsregler, hvilka skola tolkas juridiskt, utan såsom lagbestämmelser i direkt relation till det lefvande lifvet och de mångas personliga erfarenheter.

M. S. v. H.

Georg Pauli: I Paris. Nya konstens källa, Anteckningar ur bref och dagböcker. (Albert Bonniers förlag.)

Liksom Nationalmuseums nuvarande öfverintendent är Georg Pauli en konstnär, hvilken med lika mycken skaparifver arbetar vid skrifbordet som vid stoffliet. Goethes ord "bilde, Künstler, rede nicht," vilja de väl knappast taga på allvar. Penslarna och färgerna äro icke nog för någon af dem, de tycka om att analysera sin konstens väsen under olika epoker och de söka framför allt förstå hvarje strömnings betydelse, förstå utan underskattning eller öfvervärdering. Så komma penna och bläck

fram, det blir artiklar i konstfrågor, som både yrkesartisten och lekmannen ha anledning att läsa igenom, de skapa konstfilosofi eller ge synteser af den konstnärliga alstringen med en fantasiens styrka, som förlänar deras ord något af den besjälade diktens väsen. När lynnet är riktigt lätt under inflytande af lyckliga arbetsdagar eller ströftåg i de stora konstfländerna, blir det spirituella reflexioner, reseskisser, kåserier och mycket annat som det artistiska intellektet uppfångar och omsätter i litterär form och hvari konsten utgör ledmotivet.

Georg Paulis senaste bok I Paris ger i rask och munter nedkastade anteckningar en överblick af fransk konstens väsen från 1905 och fram till krigsutbrottet.

Författaren synar ganska noga det nya århundradets franska konst i sömmarna, berättar om Gauguin, van Gogh och Cezanne, hvilka inregistreras som mästare för denna konst, vidare ger han en underhållande resumé af kubismen, hvars vederhäftiga målsman han blifvit i vårt land, porträtterar i några snabba rader kubismålaren André Lhote och uraktfläter ej heller att sätta läsaren in i den mest extrema riktningen: futurismen, själsfullständens måleri, hvars manifest, en blandning af fjolleri och klokskap, mest dock det förre, meddelas in extenso.

Men äfven för den mindre konstintresserade erbjuder Georg Paulis bok åtskilligt af intresse i de inströdda resebilderna från olika delar af Europa och ej minst i fråga om den karaktäristik af den franska folkandan, som han ger med varm känsla och säker hand. Hans uttalade förhoppning: "att den galliska kulturens finhet aldrig må saknas vid sidan af den germanska styrkan! Liksom i ett konstverk aldrig fulländningen är tänkbar utan vacker afvägning mellan dess manliga och kvinnliga element", kunna vi väl vara med om att stödja litet hvar, oberoende af våra speciella sympatier för den ena eller andra folkstammen.

Yngve Berg: Spansk. (Albert Bonniers förlag.)

Denne unge konstnär är också en förträfflig skribent. Det förtjänar så mycket mer att värderas som reseskildringar i regel tillhöra en litteraturart, hvilken odlas af hvarannan turist både med och utan förmåga att handtera pennan. Utan att på något sätt efterbildas Egron Lundgren är Yngve Berg i sina spanska skildringar lika rask i handlaget vare sig det gäller att berätta om det spanska landskapet eller om lifvet i de pittoreska och oljeluktande spanska hemmen, dessa små krypin i frånga, buktande och brokiga gränder, där husdjur och människor stundom kampera tillsammans, alldeles som i de svenska bondhemmen förr i världen; men hans målaröga njuter och hans penna får en alldeles särskild flykt och geist då han återger tjurfäktningarnas blodiga och nervspännande skådespel, skildrar de moriska palatsens romantik, Toledos brännande solsken, eller griper fatt i ritstiftet, emedan orden fryta, och skisserar upp La Argentinitas dans på den lilla teatern i Madrid.

En resa till Spanien just nu har sina svårigheter och blir ganska kostbar för en med alla bekvämligheter bortskämd svensk, i all synnerhet som komfort inte i nämnvärd grad ingår i det spanska nationalmedvetandet. Hur mycket lättare då att med en så vaken och för skönhetsintryck känslig ciceron som Yngve Berg besöka Cervantes fosterland. Då undslipper man en af reselivets plågor: desillusionen och får i lugn och ro njuta essensen af landets natur, arkitektur och folklif, pressad genom ett modernt artisttemperament.

E. H-N.

SVALÖFS

**SNABBKOKANDE
KORN-
FLINGOR**

tillverkas under sträng tåharekontroll utestutande af bästa svenska tvåradiga korn, duga till gröt, vätting, soppor, pudingar, bakverk, tebröd, pannkakor m. m., lämna en vätsmakande, näringsrik, lättsmätt och fullkomligt ren föda samt tinnas att få i hvarje vätsorterad specerifandel.

**Allmänna
Svenska Utsädes A.-B.,
SVALÖF**

betas omkr. 1/2 tim. Löken röres i och färsen afsmakas. Ett lock skäres ut i sellerierna, som urhållas uppifrån. De fyllas med färsen, locket pålägges, och sellerierna ombindas med snöre, förut doppadt i hett vatten. Smöret brynes i en järnkastrull, sellerierna läggas i och brynans vackert, spådas med buljongen och få sedan saktasteka med tätt slutet lock omkr. 1 1/2 tim. De uppläggas på varmt fat, smöret klippes bort, och såsen hålles öfver dem. Serveras till smörgåsbordet.

Pastejer I (f. 12 pers.). Smördeg: 150 gr. mjöl, 1 dol. vatten (knapp) 225 gr. fint smör. Fyllning: 2 ägg, 1 äggula, 3 dol. grädde, 1 msk. mjöl (10 gr.), 1 msk. socker (15 gr.), 6 sötmandlar, 2 bittermandlar. Till pensling: 1 äggula. Beredning: Till smördegen sikas mjölet och utröres med så mycket vatten, att det blir en lagom hård deg, hvilken arbetas hastigt och får hvila 20 min. — Smöret tvättas, och vattnet klämms ur väl, hvarefter det klappas ut i en rund kaka.

Degen kaffas ut till en rund kaka, något tjockare på midten. Smöret lägges midt på degen, och kanterna af degen vikas öfver smöret, så att detta fullkomligt täckes, hvarefter degen får hvila 10 min.

Nu klappas degen lätt ut med kavfel till en fyrkant af omkr. 1/2 cm. tjocklek. Denna fyrkant vikes därefter ihop, så att kanterna af degen mötas midt på fyrkanten. Därefter vikes den ena halvan af degen öfver den andra, degen ligger då i fyra lag på hvarandra. Degen utklappas åter till en aflång fyrkant. Detta upprepas 4 ggr efter hvarandra, hvarefter degen ställes ut att hvila 15 min. Den kaffas åter 4 ggr och får hvila 15 min. Så förfäres ännu två ggr med degen, hvarefter den får hvila 1 tim.

Degen kaffas ut till omkr. 3 mm. tjocklek, uttages med rundt mått till kakor, hvarmed små, släta pastejformar beklådas. — Till fyllningen blandas äggen, grädden, mjölet, sockret samt den skällade och malda mandeln i en kastrull och vispas öfver eiden, tills krämen sjuder och är tjock. Den lyftes då af och röres tills den är kall. — Pastejerna fyllas till 3/4 med kräm, ställas på plåt och gräddas i varm ugn utan underplåt. Då de äro halfgjuddade penslas degkanterna med äggulan för att få vaoker färg. När pastejerna äro väl gräddade, stäljas de upp försiktigt, vändas, läggas på tårtpapper och serveras varma till klar buljong eller consommé. — Pastejerna kunna äfven fyllas med hönsfärs och gräddas på samma sätt.

Färserad sjötunga i rulader (f. 6 pers.) 3 sjötungor på omkr. 4 hg. st., 1 msk. salt (15 gr.). Fiskfärs: 4 hg. gadda = 150 gr. skrapadt fiskkött, 75 gr. smör, 10 gr. mjöl, 1 1/2-2 dol. grädde, 1 ägg, 2 tsk. salt, 1/2 tsk. socker, 1/4 tsk. hvitpeppar, 1 tryffel. Till kokning: 1 1/2 msk. smör (30 gr.), fiskbuljong. Till garnering: Hollandaise eller kräftsås, 2 tryffel, persilja, 12 kräft- eller räkskjärtar. Beredning: Sjötungorna urtagas, sköljas väl och torkas; fenorna klippas bort. En djup skära skäres med en spetsig knif längs efter ryggen på båda sidor, och fileerna skäras försiktigt från benet så att de ej gå sönder. De lägges med skinnsidan mot en skärbräda, och köttet skäres från skinn. Fileerna klappas ut med en fuktig köttklubba, ingnidas med saltet och få ligga på hvarandra ett par tim. Till fiskfärsen fjällas ej gäddan, urtagas, sköljes väl, torkas med en fiskhandduk, fäkes, och ryggen skäres bort. Fiskköttet skrapas fint, intet fjäll eller ben får medförelä, väges, blandas med det kalla smöret och drives 4-5 ggr genom köttkvarn. Massan stötes därefter i stenmortel med trästöt, tills den är fin och sammanhängande. I ett fat vispas ägget, mjölet, grädden och kryddorna; denna blandning inarbetas matskedsvis i färsen, som bör röras omkr. 1 tim., hvarefter den passerar. Sist nedröres den i fina strimlor skurna tryffel.

Fileerna torkas ånyo med fiskhandduk, putsas af och betäckas på innersidan med ett tunt lager fiskfärs. De rullas ihop med färsridan inåt och ställas tätt intill hvarandra i en låg kastrull med flat botten, smord med det kalla smöret. (Kastrullen får ej vara vidare än att ruladerna helt fylla den, annars förlora de sin form vid kokningen.) Den färs, som sticker fram vid öfre änden, slätas jämn med en sked, doppad i ljumt vatten. Så mycket fiskbuljong (kokt på hufvud, ben och skinn) spådas på, att det står nått och jämnt öfver ruladerna, locket lägges på kastrullen, som sättes in i ordinar ugnsvärme, och ruladerna få koka färdiga omkr. 15-20 min. Prövas med vispsicka, om de äro genomkokta. Uppläggas med hålslef på ett varmt fat och få rinna af. På ett rundt fat, helst af silfver, hålles såsen, och ruladerna

"På säker grund byggas solida bus - en väl placerad annonsering förfelar icke målet".

Idun som är jämnt spridd öfver hela landet ställer gärna sin erfarenhet till Eder tjänst.

Intet besvär med vin, konjak, kaffe, saft eller dylikt vid begagnande af Apoteket Vasens Laxermarmelad, det behagligaste afföringsmedel som existerar. På alla apotek.

D. B. C. Flytande Putskrä för metaller. Profva den och Ni använder aldrig någon annan. Fås öfverallt. Fabrikanten: Dorch, Bäcksin & Co:s A.-B. GÖTEBORG.

När som helst kan man äta **ÖREBRO KEX**, men till frukostbordet är den **oumbärlig**.

ORIGINAL SINGER SYMASKINER
VÄRLDSBERÖMDA

FAXIN
Bästa putsmedel för alla metaller.

Mellin's Food
är bästa kraftnärning för svaga, klena barn i alla åldrar. Bok om barns uppfostran gratis och franko från Mellins Food Depot, Malmö.

NYA WERMLANDS-TIDNINGEN
Grundl. 1850 Karlstad Grundl. 1850 År Värmlands största och äldsta tidning.

I en punkt äro alla hushållsredor eniga:
SKULTUNA KOKKÄRL
äro bäst!

Iduns Hjälpreda för Hemmet läses under rubrik "Om hudens vård":
" — Bland alla de medel, som rekommenderas för bevarande eller förbättrande af huden, anses boraxbenzoë såsom det bästa. — Mot finnick och oren hy är bästa medlet en längre tids begagnande af borax benzoëtvål — — —"
Gahns Borax Benzoë tvål
har sedan gammalt stort förtroende. Pris 50 öre st.

KÖKSALMANACK
Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND.
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.
FÖRSLAG TILL MATORDNING FOR VECKAN 27 FEBR.—4 MARS 1916.
SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; färseradt selleri med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Gratin på buljongskött; blåbärskompott med vispad grädde.
TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med ägggröta; mjölk; kaffe eller te. Middag: Italiensk soppa; stekt hvitling med ärtor och potatis.
ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; glödstekt sill med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Korfkaka med smält smör och lingon; soppa på aprikoser.
TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; omelett i form; kaffe eller te. Mid-

dag: Ärtor med fläsk; fraspänkakor med sylt.
FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; grahamgröt med mjölk; makaronigratin; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Linsbullar med stekt lök, brynt potatis och afredd sås; rismjölspudding.
LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling; stekt, färsk strömming med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Fälsk hare med potatis; mannagrynsvälling.
RECEPT:
Färseradt selleri (f. 6 pers.). 2 stora eller 3 mindre rot-sellerier, 1 1/2 lit. vatten, 1/2 msk. salt, 2 hg. oxkött, 1/2 hg. kalvkött, 1/2 hg. späck, 1 msk. mjöl (10 gr.), 1 ägg, 2 dol. grädde, 1/2 msk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar, 3 hackade syltlökar eller 1/2 msk. hackad portug. lök.
Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 3 dol. buljong.
Beredning: Sellerierna skalas, sköljas väl, påsättas i kokande, saltadt vatten och få koka omkr. 1 tim., eller tills de äro nästan mjuka, då de tagas upp och få kallna. Köttet torkas med en duk, urviden i hett vatten, skäres i bitar och drives tillika med späcket 3 ggr genom köttkvarn. Därefter tillsätts mjölet, ägget, kryddorna samt grädden, litet i sänder, och färsen ar-

SIDENHUSET
Stockholm.
Regeringsg. 32.
Detalj & Engros.
Damernas parad.
Är Skandinavien största firma för Sidenvaror,
Sammet, Spetsar, Band, Ylle- och Bomullstyger,
Damunderkläder, finare Tricotage, Handskar.
P. D-Korsetter, Damkonfektion, alla slag
Landets största detalj-Damskrädderi.
Lyxbeställningsafd. 2 tr. upp. Populärafd. 1 tr.
Profver & kostnadsförslag franko.
Priserna erkändt lägre än i utlandets Sidenhus.

Den efterlängtade nyheten,
kaffeersättningen, som bjuder det vanliga kaffets sköna arom i förening med ett betydligt billigare pris är kommen:
Brio
kostar 65 öre för 1/2 kg., 35 öre för 1/4 kg. och säljes öfverallt. Ingen husmor bör försumma detta utmärkte tillfälle att göra **Besparing utan försakelse.**
BRIO-KAFFE-FABRIKEN :: NYKÖPING

CLOETTAS GULD-CACAO
i vidstående förpackning säljes öfverallt
1 HEKTO 45 ÖRE

Glöm ej att **Lukulin** är dagens **TANDCRÈME & MUNVATTEN**
Lukulin är starkt bakteriedödande, utan att angripa slemhinnan. Behaglig lukt och smak! Bevarar tänderna och gör dem kritvita!

Vantar & Strumpor
MED **Lejon** MÄRKET!
FÖRSÄLJAS
I ALLA VÄLSORTERADE
SYBEHÖRS-MANUFAKTUR-
& KORTVARUAFFÄRER

ställas i ring därpå. Garneras med tryffel, skuren i tunna skivor eller strimler, persilja och räktjärntarna. Serveras med små kokta potatisar.

Pouларde à la Idun (f. 6-8 pers.). 1 pouларde på omkr. 3 kg., 1/2 citron, 1/2 msk. salt (8 gr.), 1 hg. späck, 1 skifva.

Till fyllning: 1 1/4 dol. risgrön (125 gr.), 1 lit. buljong, 1 liten burk gåslever, 2-3 tryffel, 1 tsk. salt, 1/4 tsk. vitpeppar (1 msk. mader).

Till kokning: 1 lit. klar bön- eller kalfbuljong.

Beredning: Fågeln bereds på vanligt sätt; benen aduggas och bröstet samt lären gnidas med citronen. Risgrönen sköljas, skällas i hett vatten, påsätts i kokande buljong, och få koka till hälften mjuka, då de upphällas och få kallna. Gåslevern och tryffel skäras i tärningar och blandas i riset jämte salt och peppar samt vinet, om så önskas. Fågeln fylls med riset och sys igen väl, hvarefter den gnides med saltet, uppsättes och belägges med späckskifvan, som fastbindes med fint segelgarn. Den lägges i en kastrull, som ej bör vara större än att fågeln nätt och jämt rymmas, den kalla buljongen spädes på, locket pålägges, kastrullen sättes över elden och buljongen upphettas, tills den börjar småputtra, då den skummas väl. Buljongen får ej upphettas till mer än 90° och i denna värme grad får hönet ligga, tills det är mört, eller omkr. 2 1/2-3 tim. Om man sticker med en späcknål i det tjocka läret intill benet och den utspridda vätskan är vit, är fågeln färdig. Fågeln skäres och hoplägges på fatet, så att den ser

hel ut, garneras med fyllningen, salad och persilja och serveras med ljus champinjonsås, beredd af spadet och tillsatt med tjock grädd samt 40 gr. fint smör. Om så önskas, kan fågeln påskas med 25 gr. tryffel, innan den fylles och uppsättes.

Fyllda kronärtskocksbottnar (f. 6 pers.). 6 stora konserverade kronärtskocksbottnar. 2 medelstora portug. lökar, 3 msk. smör (60 gr.), 2 msk. stötta skorpor, 1 msk. rivnen ost.

Beredning: Bottnarna läggs på smörbestruket, elfast fat eller på ett fat af silfver. Löken skalas, hackas fint och fräses i 2 msk. af smöret, tills den är gulbrun, då den hälls upp och får kallna i smöret. Massan fylls därefter i bottnarna och beströvs med stötta skorpor och litet rivnen ost; resten af smöret smältes och hälls öfver. Fatet ställs i en långpanna med groft salt, och anrättningen gratineras i varm ugn 10-15 min. Serveras mycket varm.

Linsbullar (f. 6 pers.). 1 dol. linsor, 4 dol. vatten, 1 dol. risgrön, 4 dol. kokande vatten, 75 gr. portug. lök, 2 msk. grädd, 2 1/2 msk. smör (50 gr.), 2 ägg, 2 dol. stötta skorpor, 4 msk. japansk soja, tomatpuré, salt, närsalt.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.).

Beredning: Linsorna sköljas och läggs kvällen förut i det vatten hvori de skola kokas. De få sedan koka 2 1/2-3 tim., eller tills de kännas mjuka; vid slutet af kokningen tillsättes grädden. Risgrönen sköljas, påsätts i kokande vatten och få koka mjuka. Löken skalas, bryns och hackas i smöret tillika med de stötta skorpor. Detta blandas med de kokta linsorna och riset, hvarefter alltsammans males genom köttkvarn. Massan uppblandas därefter med grädden samt de uppsvade äggen och smaksättes med soja, tomatpuré, salt och närsalt. Är smeten för lös, tillsättes mera stötta skorpor; i motsatt fall utspädes den med grädd. Färsen formas till runda bullar, som vändas i stötta skorpor och stekas vackert gulbruna i smöret. Uppläggas på varmt serveringsfat, garneras med stekt lök, brynt potatis samt persilja och serveras med afredd sås.

Rismjölspudding (f. 6 pers.). 1/2 lit. god mjölk, 60 gr. smör, 1 dol. rismjöl (67 gr.), skalet af 1/2 citron eller 6 bittermandlar, 2 msk. socker (30 gr.), 4-5 ägg.

Till formen: 2 dol. strösocker (170 gr.), 2 msk. kokande vatten.

Beredning: Sockeret lägges i en något varm stekpanna, smord med 1/2 tsk. smör, och röres med träsked, tills det har smält och har ljus-

brun färg, då vattnet tillsättes, och härmed beklädes en b'leckform. — Mjölken kokas upp med smöret, mjölet iveras under full kokning, och gröten får ett godt uppkok, hvarefter den upphälls och får kallna. Då tillsätts det rifa citronskallet eller de skällade och malda mandlarna, sockret samt äggulorna, en i sänder. Sist nedskäras de till hårdt skum slagna äggvitorna. Massan hälls i den beklädda formen, som öfverbindes med smordt papper, och puddingen får gräddas i vattenbad i ugn omkr. 1 tim. Uppställes och serveras varm med vanilj- eller citronsås, om så önskas.

SVAR

Nr 30. Om ni lämnat uppgift på i hvilken sorts affär ni varit anställd hade det varit lättare att ge er råd.

En affär som jag absolut vet förder sin man är en väl skött 15-öres Bazar. U. E.

— Skaffa följande handbok, »Småyrken och biförtjänster», råd att förtjäna pengar med och utan kapital för damer och herrar af alla stånd och yrken, friska och sjuka i stad och på landet. Denna bok lämnar en mängd goda råd och anvisningar angående bisysslor och dyl. å smart sagt alla områden, däribland sådana, som bevisligen kunna inbringa upptill 50-100 kr. pr vecka. Bokens pris är kr. 2:50 och erhålles den fraktfritt i postpaket från G. Nilssons Agentur, Edestdads st.

G. N.

Nr 31. Hvad är väl nu för tiden opassande?! Beträffande särskildt eder fråga, så kan man ju nu för tiden knappst öppna en tidning utan att få se dylika annonser, och försök det måtte slå väl ut, efter som det så ofta upprepas. Är motivet eljes ej af ondo, kan det knappast vara opassande. Ego.

Nr 32. Jag får stå risken att få mitt förslag onödigt bemött, jag vågar i hvarje fall komma fram därmed. Undras om det ej skulle kunna skänka Anna-Stina en större tillfredsställelse att afstå från sin skottårsbal? I dessa dagar, då så många unga, starka och förhoppningsfulla lif mejas bort, då så oändligt mycken nöd skriar oss till mötes öfverallt, känner man nog litet hvar föga lust att bevista nöjen. Hur skulle det vara om Anna-Stina offrade den summa, som hennes bal kommer att kosta, på något som kunde skänka varaktigare glädje? Gif till Röda Korset, Landstormen eller liknande. Ego.

Nr 33. Kulturella ungdomsföreningen kanske kunde ge er något. Ordf. är doktor Arne, Tegnérunden 9 Stockholm.

Vidare finns kvinnoklubben i Tattersall och Stockholms Damklub i Strandvägen 1. Kvinnliga kontorist och expeditföreningen vid Brunkebergs torg bör passa er öfval n. tillhöra yrket.

Nr 34. Skrif till fröken Amelie Fjæstad, Racksta, Arvika eller till Leksands väskola. Hos den förre undervisas äfven i gobelinväfnad. Ego.

Nr 35. Man kan mycket väl alldeles uraktlåta att servera brännvin vid frukosten. Det är knappast fint. I alla händelser är värden icke skyldig att dricka, äfven om hans gäst önskar det. Ego.

Nr 37. Centralförbundet för socialt arbete, Lästmakaregatan 6, Stockholm ger utbildningskurser för bostadsinspektion. För att få deltaga i en dylik fordras kunskaper motsvarande realskoleexamen, minimi-ålder 21 år. Företräde lämnas den som förut äger praktisk utbildning af något slag eller företräde erfarenhet af social verksamhet. Kurser gifvas 1 oktober-1 juli. Ansökan till byrån. Muntliga upplysningar kl. 1-3 em. hvarje dag. Ego.

Nr 38. Handarbeten, som äro väl utförda, mottagas till försäljning i nedannämnda hemsödsaffärer i Stockholm: »Vadstenabodens», Regenergatan 22, »Bikupan», Klarabergsgatan 21, »Skan-lånvisk Konstlöjd-försäljning», Klarabergsgatan 27. M.

bordet i samtal med en äldre herre, som slagit sig ned med öfverrocken på och hatten i handen.

»Lugna dig, min lilla flicka! Skottdag är det visst i dag, men det betyder alls inte att det skall skjutas skott, nej för all del! Skottdag betyder att den här dagen är februari månads öfverloppdag; i år är den månaden en dag längre än annars, och för den skull kallas den här dagen Skottdag, d. v. s. att den skjuter öfver det vanliga antalet dagar.»

»Och så har den här dagen», inföll morbror Fritz, »en mycket roligare bemärkelse än så; på den här dagen kan du få fria själf, Annie; hvad säger du om det?»

»Fria — Annie betänkte sig ett ögonblick — »då tar jag strax och friar till morbror Fritz, så är det undandjordt; man vet ju ändå att man skall ha en fästman en gång och morbror Fritz är nog inte kränglig eller svår att hålla reda på.» En svag rodnad åtföljd af ett gladt leende upplyste hennes nyss nästan förskrämda drag och kom henne att se förtjusande söt ut.

»Nej men, så hedersamt och roligt för mig också», utbrast morbror Fritz, hvarefter han och mamma gemensamt utbrustio i ett hjärtligt skratt, hvilket åter kom liten Annie att påtaga en betänksam min.

»Ånej, Annie, ångra dig icke nu! tröstade morbror Fritz; och vi nu för att fira vår förlofnings skulle hålla ett litet kalas hos Bergs? Hvad säger du om det? Skynda att sätta på dig, så ska vi undersöka om där ej finnas några extra goda bakelser i anledning af Skottdagen.»

Annie hade vid blotta ordet »Berg» genast återvunnit sitt glada utseende och skyndat ut genom dörren; väl till hälften ute, vände hon sig ännu en gång i mot rummet; »men det säger jag, morbror Fritz, några konstmakarebakelser vill jag ej vara med om; det finns nog smållbakelser så väl som smållkarameller.»

Det var sanning hvad Annie hade sagt, morbror Fritz var hvarken »kränglig» eller svår att hålla reda på. Han hade nu redan hunnit till sitt 54:de år, utan krängel på något vis; att hålla reda på hans göranden och låtanden skulle ej heller ha fallit sig vidare svårt för någon. Men

MUSTAD'S VÄXT-MARGARIN

hvad han var och alltid hade varit, det visste alla: den bästa bror och vän och den »allrabästa» morbror åt en mängd ungdom och barn, först och främst åt den rad mer eller mindre försigkomna exemplar som tillhörde hans mycket yngre syster och svåger, konsuln. Af dessa hans systerbarn som utgjort morbror Fritz' gunstlingar och lekkamrater, var ingen mer än Annie riktigt minder-årig, och därför koncentrerades naturligtvis på henne, det sista barnet, all hans ömma uppmärksamhet. Hvar efter annan, som de fyra äldre syskonen vuxit ur de första små barnskorna, hade morbror Fritz varit den som under lek och skämt gifvit dem många goda råd, gällande för lifvet. Den första kälken, de första små skidorna hade varit skänker af hans hand, och »bruksanvisningen» hade också praktiskt utgått från samma håll. Ännu hälsades han med ett: »Nej se, morbror Fritz!» och ett famntag såväl af de 17- och 15-åriga »morrallatinarne» som af den 14-åriga lilla skönheten Ester och en ännu yngre broder Arvid; och Annie ansåg för alldeles gifvet, att det blott och bart var för hennes skull som morbror Fritz så flitigt besökte huset och hade en gång, då morbror Fritz varit uppe utan att träffa henne, helt allvarsamt frågat: »Han blef visst bra ledsen, då han ej fick se mig?» (Forts.)

Sie Christiernsson
meddelar undervisning (äfven i plastik) åt såväl damer som herrar, hvilka söka inträde vid teater, och åt andra för teatern intresserade; hjälp lämnas för inöfvande af tal, föreläsningar, sällskapsspektakler m. m.
Anmälningstid: 12-3. 7-8.
Storgatan 10. Telefon: Allm. 257 38.

SYDSVENSKA KREDIT AKTIEBOLAGET,
Drottninggatan 4,
uffärdar resekreditiv, betalbara på de flesta europeiska och utomeuropeiska bankplatser, ombesörjer telegrafremissor till in- och utlandet.
Fondafdelning. Notariatafdelning. Kassafack.

Nya ypperliga specialputsmedel för lackläder.
Möjliggöra en fullt rationell vård.
Vikings Lack-Pasta
i burkar à 50 öre
är ett skydds- och konserveringsmedel, avsett att i längsta möjliga tid bevara lackeringens ursprungliga glans och smidighet, vilka den bibehåller och förhöjer samt — om för-lorade — i de flesta fall kan återställa.
Vikings Lack-Puts
i askar à 50 öre
är ett renoveringsmedel, avsett för putsning av äldre lack-läder, slitna och skrapade ställen, samt igenfyllning och utjämning av rispor och sprickor.
Om ej Eder handlande för dessa putsmedel, kan minst 2 st. burkar eller askar erhållas franco direkt från fabriken.
Tillverkare:
Industri-Aktiebolaget Viking, Örebro.

EN LITEN HISTORIA
SOM KUNNAT HÄNDA PÅ
SKOTTDAGEN 1916.
af F. I.
»Mamma, mamma, Thilda säger att det är Skottdagen i dag, — och jag som är så rädd, så rysligt rädd för skott! Hur ska det gå? Börjar det skjuta snart?» Den talande, en spenslig, ljushyad ungdom på sex år, med klara, nu uppspärrade blå ögon och det rika blonda, lätt rödskimrande håret böljande i vågor utefter ryggen, hade kommit inrusande i matsalen, där mamma ännu satt vid morgonkaffe-

"En lätt uträkning"
gifver vid handen, att den viktiga frågan om barnens kläder löses bäst och billigast genom prenumeration för år 1916 å
"Barngarderoben",
illustrerad månadstidning för barnkläders förfärdigande.
Denna utmärkte månadstidning, som innehåller ett 100-tal vackra och praktiska modeller i hvarje nummer, bör särskildt i dessa dyra tider bli en oskattbar hjälp för alla mödrar, som själfva förfärdiga sina barns kläder. Stor *monsterbilaga* med tillkuddningsmönster till de flesta modellerna medföljer hvarje nummer gratis.
Glöm ej att genast prenumerera
å närmaste postanstalt eller direkt hos expeditionen. Priset är: för helt år Kr. 3.—, för half Kr. 1.60, kvartal 90 öre. Lösumner portofritt mot 30 öre i frimärken till
IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM.
Nr 2 nu utkommet.

Husmodrarnas Centralförmedling
Förmedlar köp och försäljningar mellan hem i Landsorten och Stockholm.
JAKOBSGATAN 20, STOCKHOLM.
Rt. 12834. 10-5. A. T. 2313.

LEDIGA PLATSER

ENKEL FLICKA villig jämte husmodern deltaga i inomhus förefallande göromål där ingen jungfru finnes erhåller plats i familj nära Göteborg. Svar till »Villan», Askim p. r.
ENSAM ÄLDRE DAM önskar en snäll, treflig o. huslig medelålders flicka till hjälp o. sällskap. Den som är van vid sjukvård har företräde. Sv. med fot. o. ref. torde sändas till »E. B.», Växiö p. r.

HUSFÖREST. plats i ungd. hem i Gbg. Sök. bör ekonom kunna sköta hush. med jungfru. Svar med uppg. om äld., löneanspr. m. m. samt foto. till »R. S. T.», Nord. Annonnsbyrå, Göteborg.

KVINNLIG trädgårdsmästare, kunnig och intresserad samt villig att på egen hand sköta en villaträdgård sökes. Svar med betygsafskrifter och löneanspråk sändes till fru Hilda Wibell, Nora.

UNDERV-VAN LÄRARINNA (helst musikalisk) erhåller genast plats att läsa första året med en flicka på 7 år. Betyg, lönepret., foto och ref. önskas under adress »Landbrukarehem», Marsvinsholm.

I PRÄSTFAMILJ i norrländsk stad finnes till våren plats för en frisk barnkär, bättre flicka, ej under 20 år, som är villig att deltaga i inomhus förek. görom. Den som är syk kunnig har företräde. Sv. med foto till »Familjemedlem», Iduns exp.

ENSAMJUNGFRU, enkel, ordentlig, kunnig i matlagning, får plats i prästgård (3 pers.). Lön 25 kr. Goda rek. fordras. Sv. med foto till »Stilla hem», Iduns exp.

PÅ 3 MÅN. tid sökes en barnkär flicka som husmoders verkliga hjälp i tjänstemannahem där jungfru ej finnes. Eget rum. Alla bekvämligh. Sv. jämte lönepret. till »Tillfälligt», Råsunda p. r.

Barnvårdarinna, 25-35 år, bildad, sympatisk, van att sköta små barn samt med verklig häg därtill, erhåller plats 15 mars el. 1 april. Bästa betyg och muntl. rek. önskas. Sv. m. foto, betygsafskr. uppg. om ålder och löneanspråk till »B. G. L.», Djursholm-Ösby.

Å egendom, 1 timmes resa från Stockholm, hos bildad, ensam dam med jungfru, får bättre, hushållsvan flicka, kunnig i matlagning, bakn., o. s. v., plats. Vid. Nya Inack.-Byrån Jakobsbergsg. 34, Stockholm.

Telefonist. En intelligent och bildad flicka får plats den 1:a april vid Fjälkinge Växelstation. Sökande bör vara villig att vid tillfälle hjälpa till med småsysslor i hemmet. Insånd betyg, lönepretentioner samt fotografi under adr. Fjälkinge Växelstation.

Platsen såsom Kokerska vid länslasarettet i Hudiksvall är ledig till ansökan, som skall vara lasarettsdirektionen tillhanda senast den 1 nästkommande mars och skall vara åtföljd af präst-, läkare- och kompetensbetyg samt fotografi. Platsen skall tillträdas den 20 mars. Löneförmaner äro: kontant lön 350 kronor pr år med tre ålderstillägg å 25 kr. efter 1, 2 och 5 år, eget rum, allt fritt. Husmodern lämnar vidare upplysningar. LASARETTSDIREKTIONEN.

Enkel, bättre flicka, ordentlig, något kunnig i matlagning, bakn., sömnad samt intresserad af hönsskötsel, får plats nu genast i yngre familj i bruksamhälle. Lön 25 kr. Svar till »Snarast», Iduns exp.

Bättre flicka, kunnig i matlagning, bakning och öfriga hemmets sysslor, får genast plats i liten familj, där jungfru ej finnes. Sv. med uppgift om lönepret., betygsafskrifter och fotografi till »Familjemedlem 1916», Landa, p. r. Gefleborgs län.

Kvinnlig arbetskraft inom såväl hemmens som andra kvinnliga arbetsområden kan Ni med bästa resultat erhålla genom att sätta in en annons i IDUN, specialorganet för kvinnliga platsannonser af alla slag. En platsannons - 10 mm. stor - kostar endast 2 kronor. För större annonser beräknas ett pris af 25 öre pr mm. därtöfver.

Elever i Gobelinväfnad emottages hos A melie Fjæstad, Racksta ARVIKA.
Hushållerska, van vid landthushåll, sökes till nästa 15 mars eller 24 april. Hushåll 12 personer. Lön kr. 35 pr månad. Berte Kvarnaktiebolag, Slöinge.

PLATSSÖKANDE

ENKEL FLICKA önskar mot fritt vivre eller någon afgift plats i familj, helst på landet, där tillfälle gifves att få deltaga i matlagning. Tacks. för sv. till »Sörmländska 16», Iduns exp., Stockholm.

UNG FLICKA önskar plats i familj mot fritt vivre. Är kunnig i handarbete och linne sömnad samt van vid inom ett hem förek. göromål. Sv. till »Plikttrogen», Iduns exp. f. v. b.

EN UNG FLICKA önskar plats i Skåne på landet den 1 mars. Svar till »Ordentlig», Iduns exp.

FÖRLOFVAD FLICKA med fint betyg från affär önskar plats, eller ock i bättre familj, är kunnig i handarb. Sv. t. »Folkhögskoleelev», Bollnäs p. r.

24-ÅRIG PRÄSTDOTTER, som med goda betyg genomgått kurs i barnvård, önskar plats i vänligt hem att sköta mindre barn. Sv. med löneuppgifter till »A. L.», Iduns exp.

ORDENTLIG FLICKA önskar plats i godt hem mot fritt vivre. Kunnig i matlagning, o. sömnad samt husliga göromål. Gärna större samhälle. Sv. till »Landsorten 24 år», Iduns exp.

STOR O. KRAFTIG 16 års flicka från godt hem önskar plats i liten familj för att under husmoders ledning och hjälp, deltaga i alla en samjungfrus sysslor. Ingen lön första tiden. Helst i mellersta Sverige. Sv. till »Familjemedlem», Box 35, Vänersborg.

PLATS TILL VÅREN önskar 23 års flicka som sköterskebiträde till Sjukhus, sjukhem eller annan inrättning. Sv. till »Ordentlig», Sköfde p. r.

UNG FLICKA, kunnig i sömnad och handarbete, önskar plats i affär, helst broderiaffär. Sv. till »A. B.», Höganäs p. r.

ORDENTLIG FLICKA, kunnig i husl. göromål och enkl. matlagning, önskar bra plats som ensamjungfru, helst hos äldre herrskap i S. Sverige. Sv. till »Maj 1916», Tyringe p. r.

LANDTRUKARELOTTOR önskar pl. som kokerska helst på någon större inrättning. Har förut innehaft likn. o. andra platser hvarifrån de bästa betyg finnas. Sv. till »25 år», Iduns exp. f. v. b.

EN UNG, anspråklös flicka, mycket intresserad af sjukvård, önskar plats för att sköta eller vara som sällskap åt äldre dam, helst med någon lön. Tacks. för svar till »15 mars», Falköping.

ENKEL, BILDAD FLICKA önskar komma i familj helst å större egendom där ungdom finnes för att mot betalning lära hushåll. Tacks. för sv. till »19 år», Iduns exp.

LANDTRUKAREDOTTER från bättre hem, som genomgått hushållsskola önskar plats på Herrgård eller hos tjänstem.-fam. Sv. till »Familjemedlem 24 år», Iduns exp. f. v. b.

Söker Ni plats på något af den kvinnliga verksamhetens olika områden? Kom då ihåg att ett bepröfvadt och af tusentals kvinnliga platsökande med bästa resultat användt förfaringssätt är att sätta in en liten annons i IDUN. En platsannons - 10 mm. stor - kostar endast 2 kronor. Beloppet kan insändas i postanvisning, hvarvid texten lämpligen skrivas å postanvisningsblanketten

EXAM. barnsköterska, fina rek. ngt kunnig äfven i husl. syssl. o. sömn. Sv. t. »Ebba 21», Iduns exp.
UNG NORRLÄNDSKA, enkel och anspråklös, önskar plats i bättre fam. för att lära sig i ett hem förek. görom. Sv. t. »21-årig», Iduns exp.

Husnallelev. Ung flicka önskar komma i god familj (gärna prästgård) för att lära alla i ett hem förek. göromål. Svar till »Familjemedlem X. Y.», Iduns exp.
19 ÅRS BÄTTRE FLICKA önskar, mot fritt vivre eller någon lön, plats i mindre familj, helst på landet. Villig att deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Betyg från hushållsskola. Tacks. för svar till »Familjemedlem 19 år», Borås p. r.

BÄTTRE VILLIG FLICKA önskar mot fritt vivre, lära och deltaga i husl. görom. Sv. till »Ömsesidig hjälp», Öppmanna p. r.

19 ÅRS ENSAM FLICKA fr. lärarehem önskar 15 april plats i fam. som husmoders hjälp, helst där jungfru finnes. Har genomgått 4 mån. hushållskurs samt 2 års praktik i enkl. matlagning. Lön önskas Svar till »S. C.», Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA af god familj, önskar nu eller till våren plats i finare hem som hjälp och sällskap där ett och två barn finnas. Sv. till »Hjälp och Sällskap», Arbetsförmedlingen Borensberg.

HUSFÖRESTÄNDARINNEPLATS i godt hem, helst där husmoder saknas, på landet eller i staden, önskas nu eller till våren af medelålders dam med bästa betyg och rek. Svar till »Ordning», Arbetsförmedlingen, Borensberg.

Geb. Fräulein gepr. Lehrerin, 22 jäh. evang. aus Hamburger Familie, in Tessin, Bern u. Gent aufgewachsen, sucht stelle in guter Familie. Unterr. in der deutschen Sprache mit Liter., italienisch (Franz. u. Klavier Neben-sächer) Ausgezeichnete Empfehlung- en. Offerten an H. Pastor Alf Mohn, 31 Narvavägen, Stockholm.

Enkelt, bättre, medelålders fruntimmer önskar plats att sköta hemmets alla göromål i mindre familj. Sv. märkt »1916», Upsala p. r.

Husföreståndarinneplats önskas nu eller senare af enkel, praktisk och sparsam småländska af god fam. Sv. till »Ansvars-känsla», Iduns exp.

Ung flicka af god familj som genomgått kurs i hushållsskola, kunnig i finare handarbeten och klädsömnad, önskar plats i bättre fam. att biträda i husets skötsel. Sv. till »Ung flicka», Trelleborg p. r.

Härmed inbjudes till Aktietekning i A.-B. Husmodrarnas Centralförmedling. A.-B. har till uppgift att förmedla försäljningar mellan Hem i landsorten af de alster deras gårdar frambringa, såsom matvaror af alla slag, bär, frukter, konserveringar o. inl. ggingar, vättuader o. fööfgrt allt de önska ålyttra utan andra mellanhänder än vara direkt t. hem i Stockholm. Aktiebefven äro på 10 kr. styck o. ställas till viss man. Teckningslista o. alla öfriga upplysningar lämnas tacksamt af Martha Larsson, Husmodrarnas Centralförmedling, Jakobskatan 20, Stockholm.

En bättre 20-års flicka som genomgått 8-klassigt högre läroverk, önskar plats som hjälp och sällskap i större, bättre hem på landet, helst i Skåne, där tillfälle gifves att lära alla till ett större landthushåll hörande göromål. Är villig deltaga i alla förekommande göromål, äfven se till barn, samt van vid klädsömnad och handarbete. Vill anses som familjemedlem. Någon lön önskvärd. Sv. till »Maj», Iduns exp. f. v. b.

Plats som handarbetslärar. ev. som bitr. lär., önskas genast. Utmärkta betyg och rek. kunna företes. Svar emotses tacksamt under sign. »Handarbetslärarinna», S. Gumellii Annonnsbyrå, Göteborg.

Tre examinerade sjuksköterskor önska ombyte af platser till våren eller sommaren, antingen privat eller på sjuksjukaf.d. af försörjningsinrättning. Svar till »Sköterskor», Växiö p. r.

Ung bildad flicka som genomgått hushållsskola, kunnig i handarbete o. skrifvgörom., musikalisk, vistats 1 1/2 år i England, önskar komma till ett godt o. trefligt hem som hjälp och sällskap. Svar till »Engelsktalande», Iduns exp.

Emmy Gihl, (f. d. Sophiasyster) Sjuksköterskehem Östermalmsgatan 86, Stockholm. Utsänder ex. sjuksköterskor alla tider på dygnet. Uthyr sjukvårdsartiklar. Rt. 15293. A. T. 21130.

INACKORDERINGAR. NÄRA SKOG OCH SJÖ i ett tyst och bildadt hem på landet ibland hjärtegoda och hjälpsamma människor, där en verkligt förstående ömtänksam hjälp kan påräknas önskas en längre tids inackordering och en smula lätt sysselsättning för en psykisk manl. invalid (med sällsk.). 2 närgränsande hemtrefliga och tysta rum önskas. Sv. till »Intelligent samarbete 1400», Iduns exp. f. v. b.

MOT HALF INACK. i prästgård (35 kr. i mån.) får snäll flicka, road af husliga sysslor, plats den 15 mars. Sv. med foto och ref. till fru E. Sandström, Lännäs.

INACKORD. önskas för en myndling i prästfam. under ett år. Betalar gärna 40 kr. pr mån. för inackord. o. 50 kr. för konfirmationsundervisn. Önskar lära husliga syssl. Sv. t. »Familjemedlem 15 år», Nord. Annonnsbyrå, Göteborg.

HELINACKORDERINGAR mottagas året om i Näs. Billiga priser! Lämplig rekreationsort. Rikstel. 5. Innen. M. Kallin, Svedens pensionat, Näs.

UNG FLICKA erbjudes god inackordering uti bildadt, musikintresserat hem på landtgård där tillfälle finnes lära franska af fransktalande belgiska. Tillfälle deltaga i trädgårdso. hönsskötsel. Svar till »75 kr utan linne», Iduns exp. f. v. b.

Konfirmationsundervisning meddelas till sommaren några flickor tillsammans med egen dotter i prästgård i östra Vestergötland. Närmare meddelar komminister Cla Hörle, Mofalla.

Doktorinnan Vilma Erikssons. Hvilohem, beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Inackorderingspris kr. 3:50 pr dag, 75 å 85 kr. för mån. Adr. Högasen, Arvika.

Furudals pensionat gammal bruksherrgård i va Dalarnes Skogrik, hög trakt (230 m. ö. h.) vid Ore älf. Jakt och fiske. Rek. ss. utmärkt rekreationsort. Uppl. Sv. Tur.-För. eller Fru G. Wutake, Furudal. Rt. 2 c.

I Hofs prästgård, Östergötland, nära »den stora fågelsjön», mottagas äfven i år sommarkonfirmander (flickor). Tid: 6 veckor från midten af juni till slutet af juli. Pris: 200 kr. Många ref. i Stockholm och landsorten. Närmare meddelar kyrkoherden J. Fries, Hofs prästgård, Bjälbo.

Lisakulla Hvilohem Sättila. Västergötland, erbj. et lugnt och stilla hem, Hårlig natur. Godt bord i Helinack p. 65 kr Elisabeth Schultheisz, Sättila.

Konfirmander mottagas instundande sommar i vackert belägen prästgård i skogstrakt nära Kalmar. Närmare meddelar komminister fil. kand. K. Berggren. P å ryd.

Syster Elisabeth Werners Sjukhem, Nyrogatan 3 Allm. tel. 263 48. Riks- 85 09. GÖTHILDA KJELLMAN, Vegag. 9. Tel. V. 1335.

Hyg. ansiktsbeh. o. härets vård. Mottag. endast damer. Farfars Hårväxtpomada eft. rec. af dr. C. J. Kjellman. 3 kr. pr burk, exp. postf. till landsorten.

För den nyfödde. Komplet, elegant utstyrel 3 omg 18 prydl. plagg, välstydt af uteslutande bästa materiel. Förord. af läkare. Pris pr kartong 10 kr. »Presentkartongen», högfän kvalitité 14 kr. Sänglinne, stort och praktigt, med vacker brodyr 5 kr. pr ömgång. Fru Caspersson, Slottsgatan 9. Örebro.

Babylådan. Vinch. fullständig utstyrel af 2 ömgångar för späda barn, välstydt och af bästa kvalitité, pris 10 o. 15 kr. pr låda beroende på monterng. Sändes mot efterkr. A. C. Cronquist & Son, Rikstel. 815. MALMO

Advertisement for Ahlgrens Äggpulver. Features an illustration of a woman in a kitchen and a man at a table. Text: 'DE FÄRSKA ÄGGENS FINA SMAK', 'Ahlgrens Äggpulver', 'och detta för ett pris många gånger lägre än hvad äggen kostar. En burk å 30 öre motsvarar ett tjog ägg.' Manufacturer: F. Ahlgrens Tekn. Fabrik, Gefle. H. M. Konungens Hofleverantör.

D:r Heilmans
ELEKTROMEDICINSKA INSTITUT.
NERVSJUKDOMAR och REUMATISKA
AKOMMOR.
Kungsporsplatsen 2, Göteborg.
Tel. 4546.

Gymnastik direktörsexamen
afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar den 14 sept.
Prosp. gen. **Kapten J. Thulin, LUND.**

Doktor A. Kjellbergs
kurs i massage och sjukgymnastik.
Begär prospekt! Stockholm.
Mästarsamuelsgatan 70.

Kurs i massage och Sjukgymnastik
STOCKHOLMS
MASSAGE- & GYMNAS-TIK-INSTITUT
Biblioteksgatan 28
Begär prospekt!

Mélanogéne,
Dique-mare — färgar hår, skägg och ögonbryn — håller färgen i månader.
Pris kr. 5:— + porto. Försänd disk.
Franska Parfymmagasinet,
Hoflev. 21 Drottninggatan 21, Sthlm.

Afmagringsvälf,
— absolut verkande — oskadlig. —
Pris kr. 4:50 + porto. Förs. disk.
Franska Parfymmagasinet,
Hofleverantör,
21 Drottninggatan 21.

OATINE,
denna kraftiga, snö-
hvita naturprodukt,
framställd af ren
hafre, uppriskar hu-
den och åstadkom-
mer i förening med
solens värme den så
eftertraktade klara,
friska engelska teinten. Äkta Oatine-
Creme i vitt burk med grönt lock; pris
1:50; 4-dubbel inneh. 3:— Oatine-Snow:
1:50, Finnes öfverallt samt hos A. W.
Nordin, Biblioteksg. 11, Birgerjarlsgat.
16 o. Drottninggatan 68, Stockholm.

VÅRDA HÅRET
om det är sjukt eller friskt, och använd
• **ZIWERTS' EXTRAIT VEGETAL.** •
Bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu
hos frisörer och i parfymaffärer samt hos
Kungl. Hofleverantör
ZIWERTS EFTR., GÖTEBORG.
Återförsäljare rabatt.

E. Wolstrups
Crème D'Orient
och samtliga preparater (yppersta me-
del för hudens vård).
Ensamförsäljare:
Anna Carlssons Parfymmagasin.
Hamngat. 12. Sthlm. (Midt för Kungsträdg.)

40-ÅRIGT EKSEM BOTADT! Intyg af
kyrkoherdar o. 100-tals andra pers. 3
kr. pr sats. FRU INA GÖTHE, Falun.

Tvätt!

Tvättning och mangling af privat
kläder utföres på ett i allo förstklas
sigt sätt i Mälarebadets Tvätt-
& Strykinrättning till ett pris
af 33 öre pr kg. för tvättposter
öfverstigande 30 kg. Afgiftsfri af
hämtning och hemsändning.

Allm. 93 44. Riks 38 15.

Damer! Vårda Eder hud!
Genom att hvarje afton massera
händer och ansikte med **Skin-Food**
erhåller Ni en frisk och ungdomlig hy.
Finnes hos samtliga parfym- och
drogaffärer.

Edla Carlssons Privathotell rekommenderas. Elektr.
rum. Rum fr. 2 kr. Frukost o. Supéer serveras. i alla
Birgerjarlsg. 8, Stockholm
(röd, grön o. gul späravn stannar vid porten). Riks. 44 01, 72 59. Allm. 126 39, 195 1

Lektioner i Linnesömnad,
(äfven blusar, underkjolar, skjortor, barnkläder.)
Elever mottagas dagligen 10 jan.—10 juni, 15 sept.—15 dec.
Eva Egnér. Karin Egnér.
Sibyllögatan 36, Stockholm. A. T. 210 04

Skolkökslärarinna.

För Praktiska hushållsskolan i Göteborg sökas tvenne kristligt
sinnade examinerade skolkökslärarinnor, helst med undervisnings-
vana.

Ansökan inlämnas före den 1:sta mars och ställes till Kommit-
te för Praktiska Hushållsskolan, Hvilfeldtsplan 4, Göteborg.

**Trädgårdskurs
för flickor**

med såväl praktisk som teoretisk un-
dervisning är anordnad vid folkhög-
skolan Hvilan under tiden 15 april
—15 okt. Prospekt från Fru Ma-
lin Holmström-Ingers, Hvil-
lan, Akarp.

Östana Hushållsskola

Gammalt historiskt herresäte vid
skog och sjö, mottager den 1 mars
hushållselever, 3 mån. kurs. Und-
ervisning i matl., bakt. m. m. Hand-
arbeten, linnesömnad och enklare
klädsömnad. Tillfälle att idka sport.
Referenser finnas. Förfrågningar o.
anmälningar ställas till H. Hansson,
Östana Förnäs. Riks Grenna 8.

**Göteborgs Kvinnliga Folkskole-
seminarium**

(vid Sigröd Rudebecks Skola)
tre-årigt. Studentafdelning,
ett-årig. Ansökningar helst före 1
juli, adr. Viktoriagatan 3. Prospekt
mot porto. Styrelsen.

KLÄDDENS HUSMODERSKOLA.

NYLAND (vid Ångermanälven).
I förening med god husmoderlig
utbildning nu tillfälle till härligt
friluftslif på skidor och kälke m. m.
Ännu några elever mottagas denna
termin. Prospekt på begäran. Fru
Sigröd Odlund, född Örtendahl
utex. från Fackskolan och Ateneum

5:te Frukt & Trädgårdskursen för damer
på Heidan, Ystad
15 April—15 Okt. Prosp. på begäran.
LOUISE FLYGARE

Tandteknikerkurs.

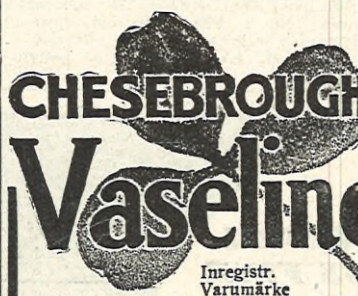
Assistent W. Johnssons kurs börjar
åter den 1 mars. Anmälningar snar-
ast Malmkillnadsgatan 60, Stock-
holm. Förfrågningar mot porto.

Turkiska badet

I Malmtoresbadet är öppet hvarje
torsdag för damer. Yppersta me-
del för bibehållandet af smärt figur
och fin hy. Badet är angenämast,
om man är flera i sällskap. Pris före
kl. 12 kr. 1,50. efter kl. 12 kr. 1,75.

Hvem vill köpa ? 15 vyer
ändas mot 1 kr frim. Serien
"Själporträtt, konstgjord ut-
rustning i 3 afd." mot 50 öre
i frimärken franco.
INVALIDEN EDV. BOSTRÖM,
BÄCKSEDA.

»Den bästa vän, du någonsin kan få»

Med detta preparat kan
man lindra och bota många
krämpor. En liten burk
Chesebroughs Vaseline
kostar endast 25 öre och be-
friar dig från skroflig hud,
smärre sår och brännskador,
och om du låter en liten
smula smälta i munnen,
lindrar det hosta, heshet och
inflammation i halsen.
Profask å 10 öre erhålles
öfverallt.
**Det är fullkom-
ligt utan smak.**
Hvarje apotekare, såväl som
slörre kemikalie- och par-
fymaffärer hafva det till salu,
men se noga efter, att fabri-
kantens namn **Chesebrough**
Mfg. Consd. New York,
U. S. A. återfinnes på hvarje
förpackning.
Filial i London,
42 Holborn Viaduct
Var försiktig med efter-
apningar. De skada i stället
för att hjälpa dig.

Det bästa för barnens hud.

Bränslebesparing!
Köp **Äggbricketter** à Kr. 4.75 pr hl.
passande för kokspisar och eldnad på galler i kakelugnar.
JOH. LUNDSTRÖM & Co. A.-B. Riks- och Allm. Telefon
Namnanrop "LUNDSTRÖMS"

"Den bäst kvalificerade tidningen är den i hvil-
ken annonsen blir läst af det största antalet
köpstarka personer, som äro eller böra vara
konsumenter af den annonserade artikeln."
Giff så kvalificerad annonsorgan är Idun.

4,500 vinster
i Norrlandslotteriets dragning under år 1916.
Vinsternas värde Kr. 140,000.

1 vinst å 5,000 kr.	5 vinster å 700 kr.
1 " å 4,000 "	13 " å 500 "
1 " å 3,000 "	37 " å 300 "
1 " å 2,000 "	37 " å 200 "
3 vinster å 1,500 "	42 " å 125 "
6 " å 1,000 "	53 " å 100 "

etc. etc.

Årets 1:a dragning den 6 Mars
med vinstvärde af Kr. 28,453 kr.
Högsta vinst: **Motorbåt** à 2,000 kronor.
Serielott (= årets alla dragningar) kr. 10:—; lott
till dragning den 6 Mars Kr. 2:50 från Lotteriets exp.,
Hernösand.

Husqvarna Symaskiner
—svenskt fabrikat—
äro en ovärderlig hjälp
i hvarje svenskt hem.
Betala sig själfva på
kort tid.
Obs. i Förmånliga
betalningsvilkor. ⚡

Bästa Garderobs- Klosetter
ÖREBRO KLOSETTFABRIK, Örebro.
Om ej i bokhandeln, så rekvirera
direkt från
**Musikförlaget Svea, Gäfle: Skottärs-
boston med text**
för piano af Gustavus. 1 kr. pr ex.
fraktfritt mot postförskott. Humo-
ristisk text, melodios musik!

Grevie hushållsskola
öppnas omkring den 1:sta mars.
Enklare och finare matlagning, hand-
arbete, konstväfnad, klädnings- och
linnesömnad. Tillskrif »Hotellet»,
Grevie.

Det bästa hvetemjålet
MALMÖ BEST PATENT
Malmö Stora Wälskvarn

Praktiska gångmattor
tillverkade af starkaste cellulosa-
fiber, 60 cmtr breda, försäljas mot
efterkräf genom Svenska Maskin-
affären, Örebro, till 1 kr. per meter.
Försök några meter på prof!

BRUNKEBERGS TEATERN
Alltid veckans
bästa nyheter!

Idun utgifves denna vecka
i A och B.